

SAMUELI LA PLAADÉ

Yá pò kú láe bee guu

Láe bee Isailio kíaɔ mide Davidi kpalablea yá bɔɔlekè.

A daalekii kí Davidi kí Saulu ní a né Yonataao gaa wɛnakè, bee gbɛa Davidi gò Yudaɔ kía ũ (1-4). Saulu néɔ do Isibose kigɔɔsoplana blè Yuda bɔsu gugbãntoo oi, ãma ké à gà, aà gbéɔ ledoukè ní Davidio, à gò ní kía ũ ɔ aa misiilè. Davidi gò Isaili bui kuɛplaɔ pii kía ũ (5-20).

Wà Kí Davidi yá'ò bakūaanakesai. A zíkà ní a ibɛɛɔ, buipáɛɔ ní azíá buio pii. Wà aà gbãake ní aà busaao òɔwɛɛ. A Lua náai ví mé a ye Luapizi maamaa, mé aà gbéɔ yeaàzi. N beeo wi aà busaa ní duuna pò a kèò ní aà uadeɔ pãpãakɔwao ulɛɔ. Ké ãnabi Natãa Davidi duuna bòè gupuau, Davidipi awakpà Luaɛɛ, i gi Lua a swágagaai.

Gbezã tó yá lé íada Isailioɔwa, aai Davidi beekɛɛ. Suabana pò Lua a legbèné bee taa ɔ an wé doi. Iɔ doɔngu ké Dii legbèné ãnabi Natãa sabai à mè: Aà buio do aɔ kpalable gɔɔpiiɛ. Aà kpalapi aɔ láaa vío (7.16). Bee yá mé tò wí o Lua zina Yesu Kilisie Davidi bui. (Mat 20.29-34, 21.9).

Davidi Saulu gaa baomaa

¹ Saulu gaa gbɛa Davidi sù ní Amalekiɔ kaaleao, ɔ à gò Zikilaga gɔɔ pla. ² A gɔɔ ãaɔde zí gɔɛɛ bò Saulu bòou à m̀. Aà pɔkasao kékèa, mé bɔsu ka aà miu. Ké à kà Davidi kíi, à kùlèè à wùlɛ a gbɛɛu. ³ Davidi

aà là à m̀̀: N b̀̀ má ni? A ẁ̀wà à m̀̀: Ma b̀̀ Isailiò b̀̀ouε. ⁴ Ǿ Davidi aà là b̀̀: A k̀̀ kpelewa wei? Omεε. Ǿ a ẁ̀wà à m̀̀: Isailiò b̀̀ z̀̀lau aa bàalè. An daside kwè aa g̀̀ga. Saulu r̀̀ a né Yonatà̀ao gà b̀̀.* ⁵ Ǿ Davidi èwaaso p̀̀ lé baopi kpae là à m̀̀: Kpelewa ̀̀ r̀̀ d̀̀ Saulu r̀̀ a né Yonatà̀ao gà? ⁶ A ẁ̀wà à m̀̀: A m̀̀ lè má kú Giliboa gbep̀̀leu weε, ̀̀ ma Saulu è, àle gbãa'e a s̀̀nawa. S̀̀godeo r̀̀ s̀̀deo lé k̀̀ikũaàno. ⁷ A l̀̀le ma k̀̀i oi, à ma e, ̀̀ à ma sisi. Ma m̀̀: Má ké! ⁸ Ǿ à ma la, má m̀̀maa déi? Ǿ má ẁ̀wà Amaleki buin ma ũ. ⁹ Ǿ a òmεε mà s̀̀azi, mí a de, asa gu lé liwaε, baa ké a wé gi k̀̀a ỳ̀o. ¹⁰ Ǿ ma s̀̀aazi ma aà dè, asa má d̀̀ a f̀̀ ble a z̀̀api gbεa bo. Ǿ ma aà kíafua p̀̀ a kpaa sè r̀̀ zã p̀̀ a daao, ̀̀ ma m̀̀one ke ma dii. ¹¹ Ǿ Davidi a p̀̀kasao gà a k̀̀, ̀̀ gbé p̀̀ kuaàno r̀̀ p̀̀ k̀̀k̀ s̀̀. ¹² Aa Saulu r̀̀ a né Yonatà̀ao gaa ̀̀b̀ r̀̀ Dii gbé Isailiò, asa z̀̀ r̀̀ bléε. Wé'i b̀̀má, ̀̀ aa leyè e oosi.

¹³ Davidi èwaaso p̀̀ baopi kpae là à m̀̀: N be ku má ni? Ǿ a òè: B̀̀m̀ nén ma ũ, Amaleki bui. ¹⁴ Ǿ Davidi aà là à m̀̀: Akεa kía p̀̀ Dii kpà dea vía i n k̀̀o ni? ¹⁵ Ǿ Davidi èwaasoe sisi à m̀̀: N aà le n aà de s̀̀. Ǿ a aà lè a dè. ¹⁶ Ǿ Davidi m̀̀: N nzia dèε, asa nzia lé mé n dayãu, n m̀̀ n kía p̀̀ Dii kpà dè.

Wēnale p̀̀ Davidi s̀̀ Saulu r̀̀ Yonatà̀ao gaa yá musu

¹⁷ Davidi wēnalεε bee s̀̀ Saulu r̀̀ a né Yonatà̀ao gaa yá musu. ¹⁸ A m̀̀ wà lēpi dada Yudaone. A ku Gbε Maa taalau.†

¹⁹ Isaili gawideo g̀̀ga s̀̀s̀p̀leu, nεg̀̀nao i'òε fá!

²⁰ Asu a baokpa Gata zeauo,

* **1:4** 1Sam 31.1-6 † **1:18** Yoz 10.13

ké Filitē nɔɔ su a pɔnakɛo yáí.
 Asu a kpàwakɛ Asekelonio,
 ké gyafɔɔde nɛnɔɔ su kúkuakɛo.

²¹ Fíi su kpa Giliboa gbɛwa lɔ,
 lou su ma bua pɔ kú weɔ lɔ.

We wà ɔzɔ̀u nɛgɔ̀naɔ sɛngbaɔɔi,
 nísidɔɔa Saulu sɛngbaowa lé kà!

²² Tó wàɛ nɛgɔ̀naɔ au fá gua,
 wàɛ ní gbɛɛ pui,
 kàzun pāsí Yonatāa lí kpekpaɔ,
 fɛndade pāsí Saulu lí su giio.

²³ Saulu ní Yonatāao,
 gbépii yeńziɛ, wíɔ kené kèkɛ.
 Aai kékɔ̀wa wɛni ge gaa guuo.
 An wāa de kúula,
 an gbāa de nòomusuɔla.

²⁴ Isaili nɔɔ,
 à wé'ikau Saulu gaa yá musu.

A á ká zwāa tɛa yeawa ní namableɔɔ,
 aà sabai a pɔkasa maaɔ dà ní vua nɔambleɔɔ.

²⁵ Nɛgɔ̀naɔ i'ò zílauɛ fá!

Wà Yonatāa dè ní fɛndao sísipɔ̀ɛu.

²⁶ Ma gbé Yonatāa,
 ma gɔ yeelɛa n yáí,
 ní maamɛɛ wásawasaɛ.
 N yeamazi sáa vío,
 a de nɔɔ yea gɔɛzia.

²⁷ Nɛgɔ̀naɔ i'òɛ fá!
 An gɔ̀kɛɔɔ kàalɛ.

2

Davidi kpaa Yudaɔ kpalau

1 Bee gbɛa Davidi Dii gbɛa à mè: Mà gé Yuda wéle guua? Dii òè aà gé, ɔ Davidi èa aà là à mè: Mákíi mà géui? Dii wèwà à mè: Heblɔ. 2 ɔ Davidi gè we ní a na gbɛɔn plaɔ, Yezelɛ gbé Ainɔaũ ní Nabali gyaa Abigaili, Kaameli gbéo.* 3 Davidi gè ní gbé pɔ kuanɔɔ lɔ, baade ní a bedɛɔ, ɔ aa zòle Heblɔ ní a zɔɛwiaɔ. 4 ɔ Yudaɔ gbɛzɔɔ mɔ nísikà Davidi miwa we, aa aà kpà Yudaɔ kía ũ.

Ké Davidi mà Yabesi Galadadeɔ mé Saulu vɛ,† 5 à gbéɔ zímá, aa òné: Dii báaadaágu! A gbékekè Saulu á diie, a aà vɛ. 6 Dii gbéke ní náaiyão kéé, ké a yápi kè yái. 7 A sɔdile à ze gbãa. A dii Saulu gà, ɔ Yudaɔ ma kpa ní kía ũ.

8 Nɛɛ né Abinɛɛ, Saulu zígɔɔ dɔaana gè ní Saulu né Isiboseo Maanaiũ. 9 ɔ à aà kpà kía ũ Galada búsuu ní Aɛɛ buiɔ búsuo ní Yezelɛɔ ní Eflaiũ buiɔ búsuo ní Bɛyãmɛɛ buiɔ búsuo ní Isaili búsuu kíniɔ píi. 10 Saulu né Isibose wè blade guu à gò Isailiɔ kía ũ. A kpalablè wè plaɛ. Yudaɔ sɔ, Davidi ɔ aa zèò. 11 Davidi mé Yudaɔ kía ũ Heblɔ e wè sɔpla ní mɔ sooloo.

Isailiɔ zíkãa ní Yudaɔ

12 Nɛɛ né Abinɛɛ ní Saulu né Isibose zígɔɔ bò Maanaiũ aa gè Gabaɔɔ. 13 Zeluia né Yoabu ní Davidi zígɔɔ fɛle gè dairɛ Gabaɔɔ íkalekíi saɛ. An gáli do ku í baala, an gáli do ku í baale. 14 ɔ Abinɛɛ ò Yoabue: To èwaasoɔ fele aa kò'owéɛ. ɔ Yoabu mè: Aa gé. 15 ɔ Bɛyãmɛɛ zígɔɔ fɛle gbɛɔn kuepla Isibose pɔ ũ, ɔ Davidi zígɔɔ fɛle gbɛɔn kuepla sɔ. 16 Baade ɔkà a dɛɛkan dee mikpei, ɔ aa kɔ zòzò kɔ saalowa ní

* 2:2 1Sam 25.43 † 2:4 1Sam 31.11-13

fěnao, aa kwè sãnusãnu. Ǿ wà tɔkpà Gabaɔɔ gupie Fěnlɛnaɔbua. ¹⁷ Zi pɔ wa kà gɔɔ bee pãsi maamaae, Ǿ Davidi zĩgɔɔ zĩblè Abinɛɛ ní Isailiɔwa.

¹⁸ Zeluia nɛgɔɔ gbɛɔn àaɔɔ ku we, Yoabu ní Abisaio ní Asaelio. Asaeli sɔ, aà ba na lán tuewaɛ. ¹⁹ Ǿ à pèlɛ Abinɛɛzi, i lile ɔplaai ge zɛɛio. ²⁰ Ké Abinɛɛ a kpe gwà, à aà è, Ǿ à mè: Asaeli, mímɛnn wee? A wèwà à mè: Mámɛ. ²¹ Ǿ Abinɛɛ òè: Lile ɔplaai ge zɛɛi, ní èwaasoe kũ n àa pɔɔ siwà. Ama Asaeli i zɛèò. ²² Abinɛɛ èa òè lɔ à mè: Nsu sɔmazio. N ye mà n de yà? Tó ma n de, má we wá wé ke síi ní n vɛi Yoabuo lɔe? ²³ Ama Asaeli gĩ, i zɛèò, Ǿ Abinɛɛ aà zò a gbɛɛu ní a sɔmpao e à bò kpe. We à lèlɛ à gàu, i go a tíao. Ké gbépii kà gu pɔ à lèlɛ à gàupiu, aa zè wàlɛ gwa.

²⁴ Ǿ Yoabu ní Abisaio pè Abinɛɛwa e íatɛ gè gè kpeú. Aa kà Ama sísi pɔ bɔaa ní Giao musu Gabaɔɔ gbáa zé saɛ. ²⁵ Běyãmɛɛ buiɔ kàaa Abinɛɛzi gáli do, Ǿ aa gè lé gí ní níziào sísi misonaa. ²⁶ Ǿ Abinɛɛ lezù Yoabuzi à mè: Wá zɛ kɔ dedɛaɛo lé? N dɔ ké yápi a midɛ ní pɔsiaoo lé? Nyɔ o n gbéɔne aa zɛwɛɛ aa ɛa taoa? ²⁷ Ǿ Yoabu wèwà à mè: Lua ku! Tó ni lési yãao, ma gbéɔ zɛéò e gu gè dòò. ²⁸ Ké Yoabu kuupè, Ǿ aà gbéɔ kámabò, aai gé Isailiɔwa ní zio lɔ.

²⁹ Gwãasina bee Abinɛɛ ní a gbéɔ bɛ sɛu, aa bùa Yuudɛwa, Ǿ aa pà swadɔɔi e aa gè kà Maanaiũ. ³⁰ Ké Yoabu sù ní pɛa Abinɛɛwao, Ǿ à a zĩgɔɔ kàaa pii. Davidi gbéɔ guu gbɛɔn bao mɛndosai mé kuo, Asaeli bàasi. ³¹ Aa Běyãmɛɛ pɔ kú ní Abinɛɛoɔ dèdɛ gbɛɔn òaa do ní baswaaɔɔe (360). ³² Aa Asaeli ge sè aa vɛi aà mae miao Bɛtɛlɛũ. Ǿ Yoabu ní a gbéɔ tãá'ò

gwãasina, gudɔleia ɔ aa kà Heblɔ.

3

¹ Zi pɔ Saulu bedeo kà ní Davidi bedeo gègè. Davidi gbãa lé dedee, Saulu bedeo sɔ, an gbãa lé busae.

Davidi negɔe
(1Lad 3.1-4)

² Negɔe pɔ Davidi i Heblɔ tɔn ke: A sɛia tɔn Aminɔ, aà da tɔn Ainoau, Yezee gbée. ³ A plaade tɔn Kilabu, aà da tɔn Abigaili, Nabali gyaa, Kaameli gbée. A aãde tɔn Abisaloũ, aà da tɔn Maaka, Gesuu kía Talemai née. ⁴ A siĩde tɔn Adonia, aà da tɔn Agita. A sɔde tɔn Sefatia, aà da tɔn Abitali. ⁵ A soolode tɔn Iteaũ, aà da tɔn Egela. Davidi naɔ nepi i Heblɔ.

Abinee naa Davidiwa

⁶ Goo pɔ Saulu bedeo lé zika ní Davidi bedeo, Abinee lé gbãakũ Saulu bedeo guu. ⁷ Saulu no pɔ i mɛsedileeo vi yãa, aà tɔn Lizipa, Aya née. Isibose ò Abinee: Bóyã n wule ní ma mae nooi? ⁸ Abinee pɔ pà maamaa Isibose yápi yái à mè: Yudaɔ gbẽ min ma ũa? Mále gbẽkeke n mae Saulu bedoɔne ní aà dãunaɔ ní aà gbẽnaɔ e ní a gbão. Mi n na Davidi e a ɔzi, ɔ níle ma tàae e noepi yá musu saa? ⁹ Tó mi lé pɔ Dii gbè Davidi* keeo, Lua yãpāsikeme bèebèe. ¹⁰ A Saulu bedeo, má kpala síwáe, mí tó Davidi gɔ Isaili ní Yudaɔ kía ũ za Dã e à gepɔ Besebawa. ¹¹ Isibose i we yázãsi Abinewa bo, ké àle viakee yái.

¹² Abinee gbéo zì Davidiwa ní a tó a òè: Déme búsu vii? Wà ledouke, mí donle, ké Isaili e nama

* 3:9 1Sam 15.28

m̄pii. ¹³ Ǿ Davidi m̄: A maa, má l̄doũkenno, āma yá m̄endo mále gbeama. Tó n̄le mó ma gwai, tó ni m̄om̄e n̄ Saulu nen̄e Mikalioo, n̄su tó wá wé ke síīso. ¹⁴ Davidi lékp̄as̄ak̄e Saulu né Isibosee à m̄: Ma na Mikali soaam̄e. Ma ànsuebl̄e n̄ Filit̄ēo gyaf̄oo m̄en bas̄oe.† ¹⁵ Ǿ Isibosee gb̄ēo z̄i, aa n̄epi sí a z̄a Paletie, Laisi n̄ewa. ¹⁶ Ǿ aà z̄ápi lé geān̄o, a teāazi e Bauliũ, àle ́olo. Ǿ Abinee òè aà ea tá, ̄ à tà.

¹⁷ Abinee yá'ò n̄ Isaili gb̄ez̄oo à m̄: Za zi ále weele Davidi ào de á k̄ia ũe. ¹⁸ A aà kpa sa, asa Dii legb̄èè à m̄ á a gb̄é Isailio b̄o Filit̄ēo n̄ í ibeeo p̄i ozi a z̄òblena Davidipi sabaie. ¹⁹ Abinee yápi k̄a B̄yā̄m̄e buiōne n̄ swáwa lo. Ǿ à gè Hebl̄o yá p̄o k̄a B̄yā̄m̄e buio n̄ Isailiogupi oi Davidie. ²⁰ Ké à k̄a Davidi k̄i Hebl̄o n̄ gb̄ēon bao p̄o kuan̄o, ̄ Davidi b̄lesak̄ené. ²¹ Ǿ Abinee ò Davidie: Ma dii k̄i, to mà fele mà ge Isailio k̄āaane p̄i, aa l̄doũkenno, n̄o de b̄usu p̄o n̄ p̄o gb̄api p̄i k̄ia ũ. Ǿ Davidi Abinee gb̄ae, àle tá aafia.

Yoabu Abinee dea

²² Ḡoōbeezi Yoabu n̄ Davidi gb̄ēo s̄u n̄ lélamáo. Aa p̄o sí gb̄ēowa maamaa aa s̄uò. Abinee k̄u n̄ Davidio we lo, asa à aà gb̄ae, àle tá aafia. ²³ Ké Yoabu n̄ ziḡo p̄o kuān̄o k̄a, wa òè N̄ee né Abinee mò k̄ia gwai, ̄ à aà gb̄ae à tà aafia. ²⁴ Ǿ Yoabu gè k̄ia lè à m̄: Bó yá n̄ k̄e màai? Ké Abinee mò n̄ k̄i, b̄oyāi n̄ tò à t̄ai? ²⁵ N̄ N̄ee né Abinee d̄so lé? A mò òn̄okeine, ké à e ào n̄ gugeḡo n̄ n̄ suḡoo d̄e n̄ n̄ yākeao p̄i. ²⁶ Ké Yoabu b̄o Davidi k̄i, ̄ à gb̄ēo z̄i aa p̄ele Abineepizi. Aa aà lè Sila l̄o k̄i, ̄ aale suān̄o, āma Davidi a yá

† 3:14 1Sam 18.25, 27

d̄so. ²⁷ Ké wà kà ní Abinεεo Hεbl̄s wéle b̄leu, ̄ Yoabu aà s̄isi lánd̄o a ye b̄nuboaàn̄owa, ̄ à aà z̄̄o a gbεεu a d̄ε. Aà d̄auna d̄εa t̄o ̄ a s̄iwà.

²⁸ Bee gbεa ké Davidi mà, à mè: Mapi ní ma kíakεo, máo tàae ví Diiε Nεε né Abinεε d̄εa yá musuo. ²⁹ Yápi a wi Yoabu musuε ní aà de bedεo píi. Yoabu bedεo aao ku k̄nude ge kusude ge εε ge gb̄é p̄o z̄i aà bl̄ε ge n̄and̄ena saio. ³⁰ Yoabu ní Abisaio mé Abinεε d̄ε, ké aàpi mé ní d̄auna Asaeli d̄ε z̄ilau Gabāo yái. ³¹ ̄ Davidi ò Yoabuε ní gb̄é p̄o kuaàn̄o píi: A á p̄okasāo ga à ké, í zwànkasāo kákaála, ío t̄ε Abinεε gei ní obo. Kí Davidi mé gepi kpán'ak̄k̄. ³² ̄ wà aà ví Hεbl̄s. Kí ól̄ò, à búbuap̄è Abinεε miaa, ̄ gb̄épii ól̄ò s̄. ³³ ̄ kí w̄naleε bee sí Abinεε yá musu à mè:

Abinεε gaa lán m̄saidewaε maan wea?

³⁴ Wi aà gā liè a kpεo, wi galakpaèo,

̄ à gā lán gb̄é p̄o z̄u v̄aik̄enāo ouwa.

̄ gb̄épii èa ól̄ò lo. ³⁵ Gb̄épii m̄o ò Davidiε aà p̄oble e gu ào gé síi, āma à lakpà az̄iala à mè: Tó ma p̄εε ge bl̄ε k̄a ma léwa íat̄εḡεkp̄eu sai, Lua yāp̄āsik̄emεε b̄èeb̄ε. ³⁶ Gb̄épii wet̄è yápii, ̄ à k̄éné maa. Yá p̄o k̄ipi lé ke píi ì ke gb̄é̄nε maaε. ³⁷ Goo bee ̄ Davidi gb̄é̄o ní Isailīo píi d̄̄o sa ké kí lé kú Nεε né Abinεε d̄εa yáuo.

³⁸ ̄ a ò a gb̄épīonε: A d̄̄o ké Isaili d̄oana z̄̄o gā gb̄ao lé? ³⁹ Mapi s̄̄o, baa ké Lua ma kpa k̄ia ũ, ma busa gb̄a. Zeliua népīo yākea p̄ās̄i d̄ε ma p̄oa. Dii mé a f̄l̄abo v̄aik̄enaε.

4

Isibose gaa

¹ Ké Saulu né Isibose mà Abinεε gà Heblõ, àà ká gà, mé Isailiõ gè bíli guu mípii. ² Saulu népi zigõ d̄aanaõ ví gb̄eõn pla, ado tón Baana, ado s̄õ Lekabu. Beelo gb̄é Limõ, B̄eyāmεε bui néõne. Wà Beelo dilε B̄eyāmεε pó ũ yāae, ³ asa Beelodeõ bàalè tà Gitaiũε, aa ku we e ní a gb̄ao. ⁴ Saulu né Yonatāa s̄õ a né ví εε ũ. Gõõ pó népi kà wè s̄õ, ò Saulu ní Yonatāao gaa Yezεεε bao sù. Ké àà gwana àà sè, àle bàalεaãõ, àà wāa guu ò népi piliwà à lèle. Bee mé tò à εε kù. Àà tón Mefibose.

⁵ Beelo gb̄é Limõ népiõ Lekabu ní Baanao f̄èle, íatē gb̄aa zá ò aa kà Isibose bε, gõõ pó àle i f̄aane o. ⁶ ò Lekabu ní a d̄auna Baanao gè kp̄éu, aa kè lándõ wàle gé p̄owena dáíwa. ⁷ Ké aa gè kp̄éu, Isibose wúlea a liiwa, ò aa gèaazi kp̄ea, aa àà z̄õ wa dè. ò aa àà mi z̄õ aa sè wà tàò. Aa t̄õ Yuudē s̄eu, ò aa b̄eu e gu gè d̄ò. ⁸ Aa mà Davidi kíi Heblõ ní Isibose mio aa òè: Gwa, n ibεε Saulu pó wèεε à n de né Isibose min ke. Wá dii kí, Dii t̄õs̄ine Saulu ní a buiõwa gb̄a. ⁹ Davidi wè má à mè: Dii ku! A ma b̄õ ma taasikea guu píi. ¹⁰ Ké gb̄eè mò ma kíi Zikilaga yāa à mè Saulu gà, àle e baona àle kp̄á, ò ma àà kù má dè. Àà bao àin we.* ¹¹ Azaiasa lá á gb̄ev̄aiõ a t̄aesaide dè a liiwa a kp̄éu, má àà dea t̄õsiwá mà á w̄eni b̄õε. ¹² ò Davidi yā'ò a èwaaso z̄ikanaõne, ò aa ní dedε. Aa ní òla ní ní gb̄alao z̄õz̄õ, ò aa ní geõ lòo Heblõ íto kíi saε. ò wà Isibose mi sè wa ví Abinεε miao Heblõ.

5

* **4:10** 2Sam 1.1-16

Davidi kpaa Isailio kpalau
(1Lad 11.1-9, 3.5-9, 14.1-17)

¹ Isailio mò ní buiwa píi Davidi kíi Heblõ aa m̀è: Wá au doũe. ² Za zi gɔɔ pɔ́ Saulu de wá kía ũ, míme ni dɔaaw̃ɛ zílau, gɛa ní suao. Ǿ Dii òne míme níyɔɔ de a gbé̃ Isailio dɔaana ũ, an kía ũ. ³ Ké Isaili gb̃z̃ɔɔ mò kí Davidi kíi Heblõ mípii, we à lɛdoũk̃eúr̃nɔ Dii aɛ, ɔ aa ñsikà aà miwa, aa aà kpà Isailio kpalau. ⁴ Davidi w̃è baakwide guu ɔ à kpalablè, à kè kpalapiu w̃è blaɛ. ⁵ A de Yudaɔ kía ũ Heblõ w̃è soplá ní mɔ soolooɛ, ɔ a de Yudaɔ ní Isailio píi kía ũ Yelusaleũ w̃è baakwi ní àaɔo.

⁶ Kí ní a gbé̃ t̃ou Yelusaleũ z̃ikai ní Yebusi pɔ́ kú weo.* Ǿ aa ò Davidiɛ: Nyɔ̃ g̃ɛ laɔ, baa ṽl̃aɔ ní ɛɔ aa n yaɛ. Aale e Davidi a e g̃ɛ weo. ⁷ N beeo Davidi w̃é̃lɛ bíide pɔ́ w̃i mɛ lɔ Siɔnapi sí, ɔ à g̃ɔ̃ aà w̃é̃lɛ ũ. ⁸ Gɔɔ bee Davidi m̀è: Tó gbé̃ ye Yebusiɔ dɛdɛ, sema aà g̃ɛ íze pɔ́ wa sò gb̃eu guu, i ɛɔ ní ṽl̃apiɔ le. Davidi ib̃ɛɔnɛ. A yáí w̃i mɛ ṽl̃aɔ ní ɛɔ g̃ɛ kibeo. ⁹ Ǿ Davidi bɛkpà w̃é̃lɛ bíidepiu, à az̃ia tó kpàè Davidi W̃é̃lɛ. A kpé̃ɔ d̃òd̃o a líai za gu pɔ́ wà ɛ kàk̃au w̃i mɛ Milo e a ɛdau. ¹⁰ Davidi gb̃aa lé dɛdɛɛ, asa Dii Lua Z̃ig̃ɔ̃de kuaànɔɛ.

¹¹ Tii kí Hilaũ gbé̃ɔ z̃ì Davidiwa ní sɛdɛ líɔ ní li'ánaɔ ní gb̃è'ánaɔ, ɔ aa kpɛd̃òè. ¹² Ǿ Davidi d̃ò sa ké Dii a kpa Isailio kía ũɛ, mé à a kpala k̃àf̃iɛ, ké Isailio de Diipi gbé̃ɔ ũ yáí.

¹³ Davidi bɔa Heblõ gb̃ea à èa nɔɔ sè Yelusaleũ lɔ ní nɔɛ pɔ́ i m̃ésɛd̃ilɛñé̃ɔ, ɔ à nɛg̃ɔ̃ɛ ní nɛnɔɔɔ

* 5:6 Dɔa 1.21

írno. ¹⁴ Negõe pò à ní Yelusaleüpio tón ke: Samua, Sobabu, Natá, Salomoo, ¹⁵ Ibaa, Elisua, Nefegi, Yafia, ¹⁶ Elisama, Eliada, Elifele.

¹⁷ Ké Filitëo mà wà Davidi kpà Isailio kía ü, ò aa gè lé aà we nípii. Ké à ní bao mà, ò à gè sēgbāu. ¹⁸ Filitëo zì'òpò Lefai guzuleu, ¹⁹ ò Davidi gbèa Diiwa à mè: Mà gé lélei Filitëowa, nýõ ní namee ma ɔzía? Ǿ Dii wèwà à mè: Gé, má ní nane ní ɔzì. ²⁰ Ǿ Davidi gè Baali Pelaziü, à ziblemá we. Ǿ à mè: Dii d̄aaamee, à b̄ò mò ma íb̄eowa ní gb̄āao, lá í ñ guf̄õ buiwa. Ǿ à tokpà gupie Baali Pelaziü.† ²¹ Filitëo ní táao tò we, ò Davidi ní a gb̄éõ sèle aa tàò.

²² Filitëo èa mò lo aa zì'òpò Lefai guzuleu. ²³ Ǿ Davidi èa gbèa Diiwa lo. Ǿ Dii wèwà à mè: Nsu gémá súسو. Séle ní kpe oi, ní lélemá b̄āaa ní kp̄è kp̄éo. ²⁴ Tó a táa'okii mà lípio mia, à ke kpakpa, asa máme ma b̄o ma d̄āaae we, ké mà zibleé Filitë zīḡõowa yái. ²⁵ Davidi kè màa lá Dii òewa, ò à zible Filitëowa za Gabaõ e à gè pè Gezeewa.

6

Sua ní Dii kpagoloo Yelusaleü (1Lad 13.1-14, 15.25-16.3)

¹ Davidi èa Isaili pò à ní séo k̄āaa gb̄eõn òaasoo loe baakwi (30.000). ² Ǿ à f̄ele dàrn̄o zéu, aa gè Baala pò kú Yuda b̄usu, ké aa Lua kpagolo sé wà suò. Dii Zīḡõde ò z̄leaa kible kpagolopi musu malaika ḡàsiadeo z̄ānguo,* ò w̄i me aà tó kuwà. ³ Aa kpagolopi dà zugo dafu guu† Abinadabu be s̄is̄i musu, ò aa dàò zéu. Abinadabu néo Uza ní Ahioo

† **5:20** Bee mè Dii b̄ò bui. * **6:2** 1Sam 4.4, Sou 99.1 † **6:3** 1Sam 7.1-2

mé lé gé ní zugopio, ⁴ Lua kpagolo kú a guu. Ahio mé dɔaaa, ⁵ ɔ Davidi ní Isailiɔ lé ɔwã mípii Dii aε ní gbãa pua léu ní lesiao. Wàε mɔɔnale, wàε kúule, wàε gãale, wàε faapa, wàε sésēnapa.

⁶ Ké aa kà Nakɔ ésegbēkii, zuɔ gēnalè, ɔ Uza ɔɔ pè Lua kpagolopiwa. ⁷ ɔ Dii pɔ paaazi, à aà lè a dè kpagolo saε we dàa pɔ a kèpi yáí. † ⁸ Davidi pɔ pà ké Dii pɔ fè Uzazi yáí, ɔ wí mε gupie Pɔfēa'uzazi e ní a gbão. ⁹ Gɔɔ bee ɔ vía Davidi kú Dii yá musu à mè: Kpelewa má ke mà Dii kpagolo se mà taòí? ¹⁰ ɔ i we sùò a wéleu lɔo, à lile tàò Gata gbé ɔbededɔũ beε.

¹¹ Dii kpagolo kú aà be e mɔ aaɔ, ɔ Dii èfāaikèè ní aà bededɔ pii. ¹² Wa ò kí Davidie wà mè: Dii èfāaikè ɔbededɔũ bededɔne ní pɔ pɔ a vío pii a kpagolo yáí. ɔ Davidi gè we, à Lua kpagolo sè lé suò a wéle guu ní pɔnao. ¹³ Ké gbé pɔ Dii kpagolo seaɔ gbasè gēn soolo, ɔ Davidi sa'ò ní gáaeo ní zunεɔɔ mekpaaο. ¹⁴ Davidi bàabaa sa'o'ula daa, àle ɔwã Dii aε a gbãa pua léu. ¹⁵ Aapi ní Isailiɔ pii aale su ní Dii kpagolo, aale kúkuake, aale kuupe. ¹⁶ Ké Dii kpagolo lé gē Davidi wéleu, ɔ Saulu né Mikali lé zíle gwa fenentiu. Ké a è kí Davidi lé víví, àle ɔwã Dii aε, à sakaaagu a sɔ guu. ¹⁷ Ké wà sù ní Dii kpagolo, wa díle a gbεu zwāakpe pɔ Davidi dèè guu. ɔ à sa pɔ wí a pɔ káteu à tékū ò Dii aε ní sáaukpasao. ¹⁸ Ké à sa'ò a làa, à samaa'ò gbéɔne ní Dii Zigɔde tóo. ¹⁹ ɔ à pēε bíile Isaili pɔ kãaaa weɔne mēndodo gɔεo ní nɔεo pii ní damina kãao mēndodo ní vēεbe kãao mēndodo.

²⁰ Ké Davidi lé tá samaa'oi a bededɔne, ɔ Saulu né Mikali bò gè daiaale à mè: N Isailiɔ kía, n ke gbian

† 6:7 Nao 4.15

we gbāa? N nzia me m̀ò n ìwaa nɔe zikenaɔne, lá wisaide ì azia me monéwa. ²¹ Ǿ Davidi ò Mikalie: Dii ma òwàè. Dii mé ma se n mae ní a bedeɔ gbeu, à ma kpa a gbé Isailio dɔaana ũ. ²² Má yáfúkū de beea, mí azia sɔaane n ea guu, àma nɔe zikena pò n ní yá'òpio mé aa ma kpela. § ²³ Ǿ Saulu né Mikali i ne'io e à gè g̀àd̀.

7

Lua legbēa Davidie (1Lad 17.1-15)

¹ Ké kí z̀òle a be, Dii aà b̀ò ibee pò liaaaàziò ɔ̀zì, à aà gbà ìampakii, ² ǿ kí ò ànabi Natāe: Ee! Kpé pò wa d̀ò ní sede lío ǿ máò z̀òleu, Lua kpagolo io dilea zwàakpeua? ³ Natā wèwà à m̀è: Lá à n pò gbà ò ke, asa Dii kunnɔe. ⁴ Gwāasina bee Dii yá'ò Natāe à m̀è: ⁵ Ge ò o ma z̀òblena Davidie ma m̀è, ǿme a kpé pò máò kuu d̀omeeo. ⁶ Za g̀ɔɔ pò ma Isailio b̀òle Egipi e gbā mi bekpaò. Mio s̀òk̀iikpakpae, zwàakpe mé ma k̀úki ũ. ⁷ Gu pò ma s̀òk̀iikpàu ní ma gbé Isailio píi mi dɔaanaò dile aa dɔaanée, kási mi o ní gbēee, bóyāi i kped̀omee ní sede líoo nio. ⁸ Ge ò o ma z̀òblena Davidipie, ma Dii Zigòde ma m̀è, ma aà s̀è s̀ādādákii, ké aàò de ma gbé Isailio dɔaana ũe. ⁹ Má kuaànò gu pò à g̀èu píi, ǿ ma aà ibeeò d̀èdèè. Má tó aà t̀òò maamaa sae, io de dúnia t̀òdeò do ũ. ¹⁰ Má bùsu kpa ma gbé Isailiowa, mí ní káleu, aai z̀òleu ní pò ũ. Aa s̀òdeedeekè bo. Gbēvāio e ní wetá lá aa ní wetá káau ¹¹ g̀ɔɔ pò ma dɔaanaò d̀ilenéwa bo. Má aà b̀ò a ibeepio ɔ̀zì píie.

Ma Dii mále oè, máme má bekpàè àà buio gbáa'ekii ũ. ¹² Tó àà gɔɔ pà, à gà, má àà bui pò bò àà pléue se lesí, mí àà kpa kpalau.* ¹³ Aàpi mé a kpedɔ, ma tó io kuwà, mí tó aà zòle kpalau e gɔɔpii. ¹⁴ Máme máo de àà mae ũ, aàpi io de ma né ũ.† Tó à tàaekè, má ìadawà ní gooe, lá gbēnazina ì gbé gbēwa.‡ ¹⁵ Kasi má gbēke bɔaaaàno lá má bòaa ní Saulu pò má wò kpalau Davidi aewao. ¹⁶ Àà buio aà kpalable gɔɔpii. Aà kpalapi aò láaa vɔo.§

¹⁷ Ǿ Natā yápi dàu a síu Davidie lá Dii òewa píi.

*Davidi wabikɛa Diiwa
(1Lad 17.16-27)*

¹⁸ Ǿ kí Davidi gè zòle Dii aè à mè: Dii Lua, bón ma ũi? Deɔn ma beɔeɔ ũ ò n ma ka gweae taawai? ¹⁹ Dii Lua, bee kènɛ féneũ e tia, ò n mapi n zòblena bui pò aà ku ziaɔ yā'ò la? Maa níe kemɛɛa, Dii Lua? ²⁰ Dii Lua, má mɛne kpelewa lɔe? Mapi n zòblena ní ma dɔ. ²¹ N yāzɔɔpi kè lá ní yeiwa lé pò ní gbè yáí, ò ní tò mapi n zòblena má dɔ. ²² Dii Lua, ní zò fá! Gbēe muaannɔ. N bàasio diie kuo, lá wá mà ní swáowa. ²³ Déme muaa ní n gbé Isailioi? Dúnia buio guu bui mēndopi ò ní bò n gbé ũ. N nzia tɔbò, n yāzɔɔ bɔnsaɔ kè n gbépiɔne, n buieɔ ní ní táaɔ yà n gbé pò n ní bó Egipioɔne. ²⁴ N Isailio díle aà de n gbé ũ e gɔɔpii. Dii, n gɔ ní Lua ũ. ²⁵ Dii Lua, lé pò ní gbè mapi n zòblena ní ma buio yá musu, ñyɔ zikewà gɔɔpii. Ke lá ní òwa, ²⁶ ní tɔbɔ maamaa e gɔɔpii. Gbé i me Dii Zígɔde mé Isailio Lua ũ,

* **7:12** Sou 89.3-4, 132.11, Zaa 7.42, Zin 2.30 † **7:14** Sou 2.7, 89.26-27, 2Kln 6.18, Ebe 1.5 ‡ **7:14** Sou 89.30-33 § **7:16** Sou 89.36-37

mé mapi n zòblena Davidi, ríyõ ma buiõ zínapele, ²⁷ asa Dii Zigõde Isailiõ Lua, ní òmεε n mè ríyõ ma be kpameε ma buiõ gbáa'ekii ũ. A yáí tò mapi n zòblena ma sòdile, ma wabiε bee kèma. ²⁸ Dii Lua, mímenn Lua, n yá náai ví, ò n yāmaapi ò mapi n zòblenaε. ²⁹ Báaada mapi n zòblena buiõgu sa, ní wéteńzi gɔɔpii. Dii Lua, n yá'ò, n báaadà mapi n zòblena buiõgu, aα báaa ví e gɔɔpii.

8

Davidi ziblea buipáleɔwa (1Lad 18.1-17)

¹ Bee gbea Davidi ziblè Filitɔɔwa à ní busa à ní mεεwia Gata símá. ² A ziblè Mɔabuɔwa, ò a tò aa wùle kō sae tɔle, à ba yòmá. Tó à bà pla zānguo dède, í bà do zānguo to béε. ɔ Mɔabuɔ gò Davidi zòblenaɔ ũ, ò aaĩ falubɔè. ³ Davidi ziblè Leobe né Adadezεε, Zoba kíawa, gɔɔ pó kípí èa lé gé tɔɔlei Uflata swasaεdeɔwa. ⁴ ɔ à aà sógoo kùkù mèn àaa sɔo (1.000) ní sógodeɔ gbɛɔn àaasɔɔo leε bàákwí (70.000) ní kèsedeɔ gbɛɔn àaasɔɔo leε bao (20.000). ɔ à ní sów kízā zòzɔ píi, mèn basɔo mé è bò. ⁵ Sili pó kú Damasiõ mò doi Adadezεεle, ò Davidi ní gbéɔ dède àaasɔɔo leε bao ní plao (22.000). ⁶ A gudšanaɔ díledile Sili bùsuu, ò aa gò aà zòblenaɔ ũ, aaĩ falubɔè. Dii tò Davidi ziblè gu pó à gèu píi. ⁷ Davidi Adadezεε íwaɔ vua sèngbao sèle à tàò Yelusaleũ. ⁸ A mɔgotē sèle zɔɔzɔ Adadezεε wéle pó wí mε Teba ní Belotaio guu.

⁹ Ké Amata kí Tou mà Davidi ziblè Adadezεε zígɔɔwa píi, ¹⁰ ò à a né Adolaũ zì fɔkpaiwà. A

aà sáaukpà zĩ pò a blè Adadεzεεwa yáí, asa Tou zikáaàno yāae. Adolaũ m̀è ní vua pòo ní ánuసు pòo ní m̀ogotē pòo, ¹¹ ̣ kí Davidi kàle Dii pò ũ, lá a kè ní bui pò à gbāablèmáoo ánuసుo ní vuaowa pii, ¹² Edũũo ní M̄abuo ní Am̄onio ní Filit̄eo ní Amalekio. M̀aa a kè ní pò pò a s̄i Zoba kí Adadεzεε, Leobe néwao. ¹³ Beewa ̣ Davidi t̄ob̀. Ké à z̄iblè Siliowa à s̀, à Edũũo d̀ede Guzule Wisideu* gb̄ēon òaasooo leε bao plasai (18.000). ¹⁴ ̣ à gud̄anao d̄iledele Edũũo búsuu lo, ̣ Edũũpio g̀ò aà z̀blenao ũ. Gu pò Davidi g̀eu pii Dii tò à z̄iblèε.

¹⁵ Davidi mé Isaili bui pii kía ũ, à yāmaakè a gb̄ēone a zéwa. ¹⁶ Zeluia né Yoabu mé aà z̄iḡoo d̄oana ũ. Ailudi né Yosafa mé aà kp̄awakena ũ. ¹⁷ Aitubu né Zadoki ní Abiataa né Aim̄elekio mé sa'onkiaoo ũ. Selaia mé aà lak̄ena ũ. ¹⁸ Yoiada né Benaia mé aà d̄oaioo gb̄ēz̄oo ũ. Davidipi z̄ia neḡeoo mé aà kw̄asio ũ.

9

Davidi gb̄ēkεkεa Mεfibosεε

¹ Davidi gb̄ēoo là à m̀è: Saulu buie i ḡoo lé? Má ye gb̄ēkεkεè Yonatāa yáí.* ² Saulu be z̄ikεnae ku, aà t̄on Ziba, ̣ wà aà s̄isi kí Davidie. A aà là à m̀è: M̄menn Zibaa? A wèwà à m̀è: Ao, n z̀blenan ma ũ. ³ ̣ kípi aà là à m̀è: Saulu buie ku e tiaa? Má ye gb̄ēkε pò Lua v̄i kεèε. ̣ Ziba wèwà à m̀è: Yonatāa née ku e tia. εεε. ⁴ ̣ kí aà là à m̀è: A ku má ni? Ziba wèwà à m̀è: A ku Am̄ieli né Makii be Lodebaa. ⁵ Kí Davidi gb̄ēoo z̄i, ̣ wà m̀òaaño. ⁶ Ké Yonatāa né Mεfibosε, Saulu t̄oũna kà Davidi kíi, à k̄ulèè à w̄ulè

* **8:13** Soū 60 * **9:1** 1Sam 20.14-16

a gbɛɛu. Ɔ Davidi mɛ̀: Mɛ̀fibosɛ! A wɛ̀wà à mɛ̀: N zòblenan ma ũ. ⁷ Ɔ Davidi òɛ̀: Nsu to vɛ̀a n kũo, asa má gbɛ̀kɛkɛnɛ n mae Yonatāa yáíɛ. Má n dezi Saulu buaɔ sɔaanɛ píi, níliɔ mɔ pɔbleimanɔ Ɔɔɔpii. ⁸ Mɛ̀fibosɛ kùlɛ̀ à mɛ̀: Bón mapi n zòblena ũ kɛ̀ n ma wegwàì? Má de lán gbɛ̀ Ɔwaaɛ.

⁹ Ɔ kí Saulu zíkɛna Ziba sìsi, a òɛ̀: Pó pó de Saulu pɔ̀ ũ ní a bɛdɛɔ pɔ̀o píi, má kpà n dii tɔ̀unawaaɛ. ¹⁰ Mpi ní n néo ní n zíkɛnaɔ, àli aà tɔ̀lɛ zì kɛ̀, í a pɔ̀o kɛkɛ, kɛ̀ aà e àò kùsũa vɛ̀. N dii tɔ̀una Mɛ̀fibosɛpi alio pɔ̀blemanɔ Ɔɔɔpiiɛ. Ziba sɔ̀ a nɛƆɔɛ vɛ̀ gbɛ̀ɔn Ɔɛ̀o ní zíkɛnaɔ gbɛ̀ɔn bao. ¹¹ Ɔ Ziba ò kípíɛ: Yá pɔ̀ ma dii kí ò mapi n zòblenaaɛ, má kɛ̀ píiɛ. Ɔ Mɛ̀fibosɛ Ìɔ pɔ̀ble ní kípíɔ, à Ɔ̀ lán kíanɛɔ dowa. ¹² Mɛ̀fibosɛ nɛƆɔɛna vɛ̀, aà tón Míka, mé Ziba bɛdɛɔ mé aà zíkɛnaɔ ũ nípii. ¹³ A ku Yelusaleũ, asa Ìɔ pɔ̀ble ní kíó Ɔɔɔpiiɛ. Aàpiá ɛɛɛ.

10

Davidi ziblea Amɔniɔwa (1Lad 19.1-19)

¹ Bee gbɛa Amɔniɔ kía Ɔà, Ɔ aà né Anuni zòlɛ aà gbɛɛu. ² Davidi mɛ̀: Má gbɛ̀kɛkɛ Naasa né Anuniɛ lá aà mae gbɛ̀kɛkɛmɛɛ yáawaaɛ. Ɔ Davidi a Ìwaaɔ zìwà, aa Ɔɛ Amɔni bùsuu aa aà nòsɛ níniɛ aà mae gaa yá musu. Kɛ̀ Davidi Ìwapiɔ kà we, ³ Amɔniɔ kíaɔ ò ní dii Anuniɛ: Nlɛ e Davidi gbɛ̀ɔ zì n mae Ɔ̀ kpɛlaa yáí aà ní nòsɛ níniɛ nɛɛ? A ní zì aa mɔ wá wɛ̀lɛ asiigwaiɛ, aai ɛa mɔ a músikɛi. ⁴ Ɔ Anuni Davidi Ìwapiɔ kùkũ à ní lɛkàna saaloɔ wàwa, à ní pɔ̀kasaaɔ zòɛzòɛ a guo ní pòɔwa súsu, Ɔ à ní gbáɛ. ⁵ Kɛ̀ wa ò Davidiɛ, Ɔ à gbɛ̀ɔ zì

aa gé dairíle, asa wí ní kú maamaae. Aa ònè: Kí mè, à zòle Yeliko e á lekàna ká bòle, í gbasa su.

⁶ Ké Amóniò è Davidi ye ní gíyáì bò, ò aa fiabò gbéòne aa zìkané: Sili pò kú Leobe ní Zobaò kèsedeò gbéòn òaasòsòò lèe bao (20.000) ní kí Maaka zìgòò gbéòn òaa sòò (1.000) ní Tobudeò gbéòn òaasòsòò lèe kuèpla (12.000). ⁷ Ké Davidi a baomà, ò à Yoabu gbàemá ní zìgòò píi. ⁸ Amóniò bò zì'òpòò ní wéle bíibòleu, ò Zoba ní Leobe Siliò ní Tobudeò ní Maaka gbéò ku sèu rítèe. ⁹ Ké Yoabu è wà zì'òpòò a ae ní a kpeò, ò à Isaili zìgòò maaò plè à ní gbáe aa gé lélei Siliòwa. ¹⁰ Ò à zìgòò kìnìò nà a dàuna Abisaie a òzì, ò à ní gbáe aa gé lélei Amóniòwa. ¹¹ A mè: Tó Siliò gbàa su lé ma fu, mò òmàle. Tó Amóniò gbàa su lé n fue sò, má mò òoinle. ¹² Sòdile, wà gòeke ke wá gbéò ní wá Dii wéleò yá musu. Dii a yá pò kèe maa ke. ¹³ Ò Yoabu ní zìgòò pò kuanòò gè Siliòwa ní zìò, ò Silipiò bàalèné. ¹⁴ Ké Amóniò è Siliò bàalè, ò aa bàalè Abisaie sò, aa sí wéle guu, ò Yoabu ní tó we, à tà Yelusaleù.

¹⁵ Ké Siliò è Isailiò zìblèmá, ò aa èa kò kàaa. ¹⁶ Ò Adadèzèe gbéò zì, aa sù ní Sili pò kú Uflata baaleò, ò aa gè Helaù. Sobaki mé Adadèzèe zìgòòpìò òaana ù. ¹⁷ Ké Davidi a baomà, ò à Isailiò kàaa píi, à bùarínò Yuudèwa à gè Helaù. Ò Siliò zì'òpòòàzì, ò aa síkòu. ¹⁸ Ké aale bàale Isailiòne, ò Davidi ní dèdè sògodeò gbéòn òaa ààò ní basòòò (700) ní kèsedeò gbéòn òaasòsòò lèe bla (40.000). We wà ní zìgòò òaana Sobaki dèu. ¹⁹ Ké kía pò aa de Adadèzèe zòblenàò ù è Isailiò zìblèmá màa, ò aa ledòukè ní Isailiò, aa gò n zòblenàò ù. Vía Siliò kù, aai gé òi

Amɔniɔle lɔo.

11

Davidi yea Basebazi

¹ Ké í b̀̀ eu, gɔɔ p̀́ kíaɔ í gé zíkai, ɔ Davidi Yoabu z̀́ ní a íwaɔ ní Isailiɔ píi. Aa Amɔniɔ ásookè, ɔ aa koez̀̀ Labazi. Davidi s̀́ a ku Yelusaleũ. ² Ké oosi kè, ɔ Davidi f̀̀le a liiwa, àle bebe a kpé musu. Za kpé musu we ɔ à nɔee è, àle zu'o. Nɔepiá nɔ kefenae maamaa, ³ ɔ à gbé z̀́ nɔepi yágbɛai. ɔ wa òè: Eliaũ né Baseban we, Iti bui Uli nae. ⁴ ɔ Davidi gbé z̀́ aà sísi. Ké à m̀̀, ɔ Davidi wùleaàno, ɔ nɔepi tà be. Aapi s̀́ à ɔkũ gbábò dafue. ⁵ Ké à nɔsi, ɔ à lékpásákè Davidie à mè a nɔsi.

⁶ ɔ Davidi gbé z̀́ Yoabuwa à mè: Iti bui Uli gbaeme. ɔ Yoabu aà gbàèè. ⁷ Ké Ulipi m̀̀, ɔ Davidi Yoabu aafia gbèa ní z̀́gɔɔ ní z̀́ p̀́ aale kao. ⁸ ɔ Davidi òè: Ta be zu'oi. Ké Uli b̀̀ kibe, ɔ kí gbé z̀́ è ní bleo. ⁹ Ama Uli i ta a beo, kibe g̃̃u ɔ à íu ní a z̀́kenkɔniɔ. ¹⁰ ɔ wa ò Davidipie wà mè: Uli i ta a beo. ɔ à Uli là à mè: Mad̃̃ n su ní wéleo dafu ni? Akɛa ni ta beo ni? ¹¹ Uli wèwà à mè: Kpagolo ní Isailiɔ ní Yudaɔ ku zwàakpɛo guu. Ma dii Yoabu ní a gbé z̀́ ku s̃̃u. Má f̃̃ ta be mà p̀́ble mà imi, mà wúle ní ma naoo. N n kuaò má yápi keo. ¹² ɔ Davidi òè: G̃̃ la gbá lɔ, zia mí n gbae. ɔ Uli g̃̃ Yelusaleũ z̀́beezi ní a gɔɔ síao lɔ. ¹³ Davidi aà sísi, à p̀́blè à imiaàno, ɔ Davidi ikàkàè. Kási ké à b̀̀ oosi, à gè í ní a dii kía z̀́kenaoe, i ta a beo. ¹⁴ Ké gu d̀̀, Davidi laké Yoabu, ɔ à Uli gbàèò. ¹⁵ Lápi guu à mè: A Uli d̃̃aa gu p̀́ z̀́ p̃̃siu, í p̀̀ɔɔz̃̃ake aà kpe, ké wà e wà aà de.

16 Gɔɔ pɔ Yoabu lé koezɔ wélepizi, ɔ à Uli dà gu pɔ a dɔ nɛgɔnaɔ kuu. 17 Ké wéledeɔ bɔ̀le lé zika ní Yoabuo, aa Davidi zīgɔeɔ dède. Iti bui Uli kú ní guu.

18 ɔ Yoabu gbé zì Davidiwa aà zì yá dau siuè píi. 19 A ò zɔnapie: Tó n zì yá dau ní siu kíe píi ní làa, 20 tó aà nòse fèle à ní lá à mè: Bómɛ tò a sɔ wélezi káikái ní zioi? A dɔ ké bíimusudeɔ lí ka gbaɛmá zíleɔ lé? 21 Démɛ Gedeɔ né Abimeleki dèi? Nɔɛ mé ɔzò wísilɔgbɛi za bíi musu, ɔ à aà dè Tebeziò lò? Akɛa a sɔ bíizi káikái màai? Tó a òne màa, ní oè aà zòblena Uli, Iti bui gà ɔ. 22 ɔ zɔnapie dàzɛu. Ké à kà Davidi kíi, à yá pɔ Yoabu dàe òè píi. 23 A mè: Gbéɔ bɔ̀le wéleu, aale gbãamɔwɛɛ wénkpɛɛ, ɔ wa ní yá e ní wéle bíibɔ̀leu. 24 An kàzunaɔ ku za bíi musuɛ, ɔ aa ka fà n gbéɔgu zíle, aa ní gbɛeɔ dède. N zòblena Uli, Iti bui gà ɔ. 25 ɔ Davidi ò zɔnapie: O Yoabuɛ asu to yápi kɛɛ íio. Wíliɔ gbé pɔ zì a ní bleɔ dɔo. Aà zika ní wélepideɔ ní gbãao, i kwé. N aà gba sɔ màa. 26 Ké Uli na mà a zá gà, à ɔ̀lò. 27 Ké gɛ'ɔ̀lɔgɔɔ làa, Davidi gbéɔ zì, aa súaànɔ Davidipi bɛ, ɔ à gò aà na ù. A nɛ'iaànɔ gɔɛ ù, ɔ yá pɔ Davidi kèpi kè Diiɛ íi.

12

Anabi Natā Davidi gbaa laai

1 Dii Natā zì Davidiwa.* Ké à kà, a òè: Gɔɛ gbɛɔn plaɛ mé kú wéle dou, gbɛdoá odeɛ, gbɛdo sɔ taasideɛ. 2 ɔdepi sãɔ ní zuɔ ví dasidasi, 3 taasidepi sɔ a pɔe vío, sãnununa mènɔdoe a lù. ɔ à ɔ̀lɔi, à zòkù ní aà néɔ sãnu aà bɛ. Aaɔ ble dou ble, aaɔ imi ta

* 11:21 Dɔa 9.53 * 12:1 Sou 51

dou, i wúle aà pɔleu, ɔ àle gwa lán azia nenɔnawa.
 4 Ké nibɔ pila ɔdepiwa, ɔ i we sā ge zu kù a kpàsa guu à nibɔpi yàaekεdo, taaside sãnununapi ɔ a sɔwà, à a nibɔpi yàaekèdò. 5 ɔ Davidi pɔ pà ɔdepi yá musu maamaa, a ò Natãε: Dii ku! A kù wà gbé pó yápi kè dεε. 6 Lá màa a kè, i aà wɛnagwao, aà sãpi flabo lεε siiɔ. 7 ɔ Natã ò Davidipiε: Mmε n gbépi ũ. Dii Isailio Lua mé yáε bee ò à mè: Ma n kpa Isailio kía ũε, ma n bɔ Saulu ɔzi, 8 ɔ ma n diipi be kpàma, ma aà naɔ nàne n ɔzi. Ma Isailio n Yudaɔ kpàma n gbéɔ ũ. Tó bee kène fɛneũ, má a pãleɔ káfine. 9 Bóyái n sakà ma yáui? N yá pó má yeio kè, n Iti bui Uli dè n fɛndao, n aà nɔsi n sè. N tò Amɔnio aà dè zi guu. 10 Za gbã yãpãsi a kɛ n bewa bau lo, asa n sakamaguε, n Iti bui Uli nɔ si n sè. 11 ɔ Dii εa yáε bee ò à mè: Ma! Má tó nzia bεdeɔ yá'ine. Má n naɔ sima, mí n kpá n gbédeewa n wáa, i wúleɛnɔ gupua. 12 N yákè asii guuε. Mapi sɔ má yápi kene gupua Isaili pii wáaε.†

13 ɔ Davidi ò Natãε: Ma duunakè Diiε. ɔ Natã òè: Dii n duuna kɛma, nýɔ gao. 14 Ama lá n dɔε Diiwa maamaa yápi kea musu, negɔε pó nɔepi innɔ a gaε. 15 Ké Natã tà be, ɔ Dii tò né pó Uli na i n Davidiopi gyá kù. 16 ɔ Davidi lé Lua sisi népi yá musu n leyeo, gwá i wúle búsue. 17 Aà be gbɛzɔɔɔ ɔ zεaàla aà fele búsuu, āma ili weio, mé ili pɔbleɛnɔ. 18 A gɔɔ soplade zɔ ɔ népi gà. Via Davidi iwaɔ kù, aai fɔ òè népi gào. Aa mè: Gɔɔ pó népi ku, wa yá'òè, i wá yãmao. Kpelewa wá oè sa népi gài? A yãvãike.

† 12:12 2Sam 16.22

19 Davidi è a ìwao lé yákpáina'okõε, ò a dè ké népi gàε. A ní lá à mè: Népi gà yà? Ǿ aa wèwà aa mè: Ao! A gàε. 20 Davidi fèλε bùsuu, à zu'ò à nísidò à a pòkasaò lìλε, ò à gè kùλε Diiε a kpéu. Ké à èa tà be, à pòblea gbèa, ò wa kpàwà, a blè. 21 Aà ìwao aà là à mè: Akεa níλε yàκε màai? Goo pò népi ku, n leyè n òòlò. Ké à gà sa, n fελε n pòblè. 22 A wèmá à mè: Goo pò népi ku, ma leyè ma òòlò, asa ma mè, tó Dii a ma wegwa à to népi àò kun no, déμε dsi? 23 Lá à gà sa, bóyái máò leyεa loi? Má fò mà aà vu yà? Má gé aà kíi, àma aapi a e εa mo ma kíio.

24 Davidi a na Basεba nòσε níniè, ò à gè wùleaànò. A ne'í gòε ũ, ò à tòkpàè Salomoo. Dii yeaàzi, 25 ò à ànabi Natā zìwà à tòkpà népiε Yedidia† Dii yeaàzìpi yái.

Labasias Amóniowa
(1Lad 20.1-3)

26 Yoabu zìkà ní Amóniò Laba, ò à kibe sí. 27 Ǿ à gbéò zì Davidiwa à mè: Ma zìkà ní Labadeò, ò ma ní ítókíi sí. 28 Zìgò kíniò káaa sa, ní mo koezò wélepizi, ní sí. Tó màa no, má sí, wi ma tókpaè. 29 Ǿ Davidi zìgòò káaa píi, à gè lèλε Labawa a sí. 30 Wà ní táa Mòlòku vua fùà gò aà miwa, wa kpà Davidiε. Agbia kà kiloo baakwi, mé gbè beεεde kuwà. A wélepi pòò nàaa dúuduu, 31 ò à gbé pò kú weò kùkù bòlerínò, à ní da síi zìu ní dúuduusu zìo ní moò zìo, mé a tò aa bilikibò. Màa a kè Amóni wéleone píi, ò à èa tà Yelusaleũ ní a zìgòò píi.

† 12:25 Bee mè Dii gbé yenzide.

13

Aminɔ yea Tamaazi

¹ Bee gbɛa Davidi né Abisaloũ dǎe keƒena vɛ, à tón Tamaa, ɔ Davidi né Aminɔ yeaazi. ² Yápi lé ɪada Aminɔpiwa, à kà gyákɛa a dǎe Tamaapi yái, asa nɔɛ lésoɛ, a ƒɔ yǎe keèò. ³ Aminɔpi gbɛna vɛ, à tón Yonadabu, Davidi vɛi Simɛa néɛ. Yonadabu ɔno gbǎa, ⁴ ɔ à Aminɔ là à mè: Akɛa n kiane'ia n kúsu ɪo kwɛa lá gu lé doɪ? Nyɔ omɛɛo lé? ɔ Aminɔ wèwà à mè: Má ye ma dǎuna Abisaloũ dǎe Tamaaziɛ. ⁵ ɔ Yonadabu oè: Ge ñ wúle n liiwa lán gyǎewa. Tó n mae mɔ n gwai, ní oè ní ye n dǎe Tamaa mɔ ble kpamaɛ. Aà mɔ keke n wáa ké nyɔ e, i gbasa nane n ɔzi. ⁶ ɔ Aminɔ wúle lán gyǎewa. Ké kí mɔ aà gwai, ɔ a oè: To ma dǎe Tamaa mɔ kàa kemɛɛ ma wáa, i namɛɛ ma ɔzi. ⁷ ɔ Davidi gbé zɪ Tamaawa a be à mè: Gé n vɛi Aminɔ kpéu, ní blekeè. ⁸ Ké Tamaa gè aà kpéu, à aà lè wúlea, ɔ à pówenti dè à kàa kèò aà wáa, ɔ a dɪsa. ⁹ ɔ à ta sè à kàapi kàuè. Aminɔ gɪ sói à mè: Gbɛɔ ya aa bɔle nípii. Ké gbé pɔ kuaànɔ bɔle pii, ¹⁰ ɔ a o Tamaaɛ: Mɔ ní blepio kpɛa la, ní namɛɛ ma ɔzi. ɔ Tamaa kàa pɔ á kè sè à gèò a vɛi Aminɔpi kíi kpɛa. ¹¹ Ké à sǎazi, àle kpawà à só, ɔ à a dǎepi kù à mè: To mà wúlenno.

¹² ɔ a o a vɛiɛ: Aawo! Nsu gbǎamɔmɛɛo. Asa wá Isailiɔ wɪli yá bee taa keo. Nsu yǎɔɔsai bee taa kemɛɛo. ¹³ Mapi, má má géu ní wí beei? Mpi sɔ, Isailiɔ n dile gbɛpǎ ũ. Sue! N a yǎ'o kɪe, a gɪ ma kpáimao. ¹⁴ I we aà yámào. A gbǎamòè, ɔ à kùsiwà à wúleaànɔ. ¹⁵ ɔ Aminɔpi zaaàgu pásípási. Aà zaaaàgu de aà yeaazi yǎala. ɔ a oè: Fɛle bo. ¹⁶ ɔ

nɔɛpi ò a v̄iipie: Aawo! Tó n ma ya n ma bɔ, a tàae aɔ zɔɔ de pɔ pɔ ní kèmɛɛa. N beeo i we à aà yāmào. 17 Ǿ Aminɔpi a zíkɛnèwaasona s̄isi à mè: Nɔɛɛ bee ya bɔomɛɛ, ní gbata ò kilidau. 18 Ǿ aà zíkɛnapi aà sè b̀ò b̀àasi, à gbatà à kilidàu. Nɔɛpi ula gb̄aa daa, asa ula bee taa k̄ia nenɔɛ l̄ésɔɔ ìɔ daa. 19 Ǿ Tamaa túfu gb̄è a miwa, à a ula gb̄aa pɔ á daapi gà a k̄è, ɔ àlɛ ɔ̀ɔ̀ɔ̀ àlɛ tá, à ɔ̀d̄i a musu.

20 Aà d̄ãɔ dadoūde Abisaloũ òè: N d̄ãɔ Aminɔ làanɛ ȳà? Nsu o gb̄èe mao, asa n d̄ãɔɛ. Nsu òȳɔ ȳápi k̄ua n s̄ɔ guuo. Ǿ Tamaa z̄òlɛ a d̄ãɔ Abisaloũ be ȳákpaa. 21 Ké k̄i Davidi ȳápi mà, aà pɔ pà maamaa. 22 Abisaloũ i ȳã o Aminɔɛo, ȳãv̄ai ge a maa, asa aà za f̄èè, ké à k̄usi a d̄ãe Tamaawa ȳái.

Abisaloũ Aminɔ d̄ea

23 W̄è pla gb̄ea Abisaloũ ku Baali Azoo, Èflaiũ bùsu z̄òlɛu ní a s̄ãk̄ãk̄èlɛnaɔ, ɔ à k̄ianɛo s̄isi bl̄esawa nípii. 24 Ǿ à gè k̄i lè à mè: Kí, w̄alɛ mapi n z̄òblɛna s̄ãɔ k̄ãk̄èlɛ. Mpi ní n ìwao á gɛmanɔ weo lé? 25 Ǿ k̄i wè a népiwa à mè: Aawo! Wá f̄ɔ gé wápiio. Wá kɛnɛ aso ùɛ. A nàɛwà, āma i gɛo, ɔ à samaa'òè. 26 Ǿ Abisaloũ mè: Tó òlɛ gɛo, to ma v̄i Aminɔ géwanɔ. Kí aà là à mè: B̄óȳai ní ye aà gɛnnɔi? 27 Abisaloũ nàɛwà, ɔ k̄i tò Aminɔ ḡèaànɔ ní a né k̄iniɔ píi.

28 Abisaloũ ȳãd̄ilɛ a gb̄éɔnɛ à mè: A sw̄ákpa! Tó Aminɔ pɔ kè v̄ɛɛwa na, tó má òé à aà z̄ɔ, à aà d̄e. Asu to v̄ia á k̄ũo. Máme ma á d̄áu! A s̄òd̄ilɛ, í ḡɔɛkɛ kɛ. 29 Abisaloũ gb̄éɔ kè lá a d̄ilɛnéwa, ɔ k̄ianɛ k̄iniɔ f̄èlɛ d̄i ní s̄ɔbaonaɔ kpɛ, aa bàalè. 30 Gɔɔ pɔ aa ku z̄éu, Davidi a baomà wà mè: Abisaloũ k̄ianɛo d̄èd̄e píi, an kee i ḡɔo. 31 Davidi f̄èlɛ à a pɔkasaɔ gà a k̄è, ɔ à

wùle bùsuu. Aà ìwaò síaaàzi ní ní pòkasaò kékèa. ³² Ǿ Davidi v̄i Simèa né Yonadabu m̀è: Baa, ñsu ñȳõ e wà n né èwaasoò d̀ède píi no, Aminò mé gà ado. Wà yápi d̀è Abisaloũ wéwa za g̀wò pò Aminò kùsi a d̀æ Tamaawaε. ³³ Ma dii kí, ñsu ñȳõ yápi k̀ua n s̀uo. N n̄eḡõε i gaga píio, sema Aminò ado. ³⁴ Abisaloũ s̄õ à bàalè.

Ké èwaaso gud̄šana wεz̀ù, a è wa bε Olonaiũ zéu s̀is̄ip̀ōleu dasidasi. A g̀è a ò kíε: Ma gb̄éõ è bε s̀is̄ip̀ōleu Olonaiũ oi. ³⁵ Ǿ Yonadabu ò kíε: N èa? N néõ mé lé su we lá má ònεwa. ³⁶ Ké à yápi ò a làa, ò kían̄ep̄iō kà g̀õõ, aale búbuape. Kí ní a ìwaò òlò m̀pii maamaaε lo.

³⁷ Abisaloũ bàalè à tà Amihudu né Talemaj, Gesuu kía k̀íi,* ò kí Davidi s̄õ ìò a né gaa òlò g̀wòpii. ³⁸ Ké Abisaloũ bàalè à tà Gesuu, a ku we e w̄è àaõ. ³⁹ Ké kí Davidi ǹòse n̄ini Aminò gaa yá musu, ò àlε Abisaloũ bεεke sa.

14

Abisaloũ sua Yelusaleũ

¹ Zeluia né Yoabu d̄õ ké kí pò d̀o Abisaloũwa, ² ò à gb̄éõ z̄i Tekoa, aa n̄oε òn̄ona s̀è aa s̀ùò. Ǿ a òè: Kε lá ñlε gεw̄iipεwa. Gyaa pòkasaò da. Nsu n̄isid̄ōo. Kε lán n̄oε pò a gb̄é gà àlε a òlò à g̀èḡewa. ³ Gé kí k̀íi màa, ní yáε bee oè. Ǿ Yoabu yá s̀òso kà n̄oep̄iε a léu. ⁴ Ké Tekoa n̄oep̄i g̀è kí lè, à k̀ulèè à wùlε a gb̄εu à m̀è: Kí, ma suaba! ⁵ Ǿ k̀ipi aà là à m̀è: Bó ní yeii? A wèwà à m̀è: Gyaan ma ũ, ma źá g̀àε. ⁶ Mapi n z̀òblena, má n̄eḡõεo v̄i gb̄éon̄ pla. Ké aale s̀òlεke k̄õt̄εε bua, gb̄ēε

* **13:37** 2Sam 3.3

ku à ní yoaaò. 7 an gbēdo a gbēdo le dè. 7 7 ma bedeo fēle mípi, aa ò mapi n zòblena aa mè mà a né pò a gbēdo dèpi kpámá wà de, ké à a gbēdo dè yáí. Aa ye yàa miòn tede pò gòmee túbiblena ūpi tede, ké ma zá su àò tó ge bui ví dúnia guu bo. 8 7 kí ò nɔɛpi: Ta be, má yādile n yápi musu. 9 7 Tekoa nɔɛpi mè: Ma dii kí, tàaepi wí ma musu ní ma de bedeo, mpi ní ku tàaesai ní n kíakéo. 10 7 kí mè: Tó gbēe lekà yápiwa, mɔaàno ma kí la, a e'adama bo. 11 7 nɔɛpi mè: Kí, legbē ní Dii n Lua tó, ké tòsina su ma né de kemapla ma leo yáí. 7 kípi mè: N Diio n népi mikæ a léle zíléo.

12 7 nɔɛpi mè: Ma dii kí, mapi n zòblena ma gba zé mà ea yá'oné. A wèwà à mè: O! 13 7 a dè: Bóyáí n yá bee taa kpàaí ní Lua gbézi? Yá pò ní òmee mé n dayáú, asa ni gbé pò ní yá gbési n suòo. 14 Wápii wá ga, wíò de lán í pò kòle tóle gbēe i e sèle bowa. Lua lí gbé pò wa yà wēni bo, ì zeweele ade ea suwae. 15 Ma mɔ yápi oi ma dii kíe, asa gbéò tò vía ma kùe. 7 mapi n zòblena ma mè má yá'oné. Wiliò dšo tó nýò ma wabikeama sí, 16 ní ma bo gbé pò ye mapi ní ma néo tóle pò Lua tòwēe síwá zíl. 17 Ma dii kí, mapi n zòblena ma mè n yá a to ma sɔ dadoũ, asa ní de lán Lua malaikaewae, ni swáse yámaa ní a vâiozi píie. Dii n Lua àò kunnò.

18 7 kí dè: Nsu gí yá pò mále n lai zá síiao. 7 nɔɛpi mè: O ma dii kí! 19 7 kí àà là à mè: Yoabu lé kú yápi guu yà? Nɔɛpi wèwà à mè: Ma dii kí, ní n kuaò yá pò ní òpi gea ae ní kpeo vío. Aò, n zòblena Yoabu mé yápi sòso kàmee ma léu píi. 20 N zòblena Yoabu kè

màa, ké à e yá pò daa líwa tiaε bee kεεε yáie. Ma dii, ní ɔno lán Lua malaikaewae, ní yá pò kè dúniau dõ píi. ²¹ Ǿ kí gε ò Yoabue: Too, má yápi ke sa. Ge ñ èwaaso Abisaloũ gbεsi ñ suò. ²² Ǿ Yoabu kùle kípiε, à wùle a gbεeu à aà sáaukpà à mè: Ma dii kí, mapi n zòblena, má dõ gbã sa ké ma yá kàngu, asa n ma yãmà.

²³ Ǿ Yoabu fεle gè Abisaloũ gbèsi Gesuu, à suò Yelusaleũ. ²⁴ Ǿ kí mè: Oè aà gε zõle azia be, wá wé a ke síiõ. Ǿ Abisaloũ gè zõle a be, aai wesikõle ní kíoo. ²⁵ Gõ kefenae ku Isailiõ guu lán Abisaloũwao. Wìo aà maabo maamaae. Sea za aà gbá zíle e à gè pè aà minanguo sãae kuo. ²⁶ Iõ a mi bo wẽ ní wẽoe. I a gbia ma. Tó a bõ, ì yõ kiloowa, ìo de kiloo plaa. ²⁷ A negõeo ì gbẽon àaõ ní nenõeo do. Nenõepi tón Tamaa. Nõ kefenae. ²⁸ Abisaloũ ku Yelusaleũ e wè pla wesia kíle sai.

²⁹ Ǿ à Yoabu sìsi aà gεε kí kíi, ãma Yoabu i we mò aà kíio. Ǿ à èa à aà sìsi lo, i we mò. ³⁰ Ǿ a ò a ìwaone: A Yoabu bua pò kú ma pò sae gwa, aà naa mà. A gε tesõwà. Ǿ Abisaloũ ìwao gè tesõ Yoabu buapiwa. ³¹ Ǿ Yoabu fεle gè Abisaloũ be, à aà là à mè: Bóyáì n ìwao tesõì ma buawai? ³² Ǿ Abisaloũ wèwà à mè: Gwa, ma gbé zìma, ma mè mõ mà n zì kíwae, ké ñ aà la bómε tò à ma gbèsi Gesuu à sùmanõì? Kua we sãmεε de laa! Má ye mà kõ'e ní kíio tia. Tó má tàae víε, aà ma de. ³³ Ǿ Yoabu gè yápi ò kíe. Ǿ kípi Abisaloũ sìsi. Ké à mò, à kùlèè à wùle a gbεeu. Ǿ kí lepèwà.

Abisaloū bɔa Davidi kpɛ

¹ Bee gbɛa Abisaloū śgo è ní śo ní gɔɛ gbɛɔn blakwi pɔ aɔ bàale a aɔ. ² I fele kɔkɔɔ àɔ zɛa bíibɔlɛzɛ saɛ. Tó gbé yáví ní a gbédeeo, àlɛ gɛð kí ḱi aà kɛkɛɛ, Abisaloū ì ade sísi ì oè: Wéle kpele n bɔui? Tó a wèwà à mè: Mapi n zòblena ma bɔ Isaili buiɛ beue, ³ ɔ Abisaloū ì oè: N yá naɛ, a zɛví, áma kí gbɛe ku à swáɛ n yáio. ⁴ Abisaloū ì ɛa mɛ: Tó wà ma kɛ yákpalekena ũ wá búsuu, gbé pɔ yáví ge gbé pɔ lé gbé gbɛa yákpaleu píi ali mɔ ma ḱi, máli aà yákekɛɛ a zéwaɛ. ⁵ Tó gbé m̀ kùlɛ aà aɛ, ì ɔbɔ ade kũ à lépɛwà. ⁶ M̀a ì ɔ kɛ Isaili pɔ lé mɔ yákpalekɛi kí ḱiɔnɛ píi, ɔ an sɔ tàwà.

⁷ Wè síiɔ gbɛa a ò kíɛ: Ma gba zé mà gé lé pɔ má kè Diiwa sa'oi Hebl̃. ⁸ Mapi n zòblena ma légbã d̀wà gɔɔ pɔ má kú Gesuu, Sili búsuu ma mè: Tó Dii tò ma su Yelusaleũ, má sa'owà Hebl̃ɛ. ⁹ Kí òè: Gɛ ñ su aafia! ɔ à fèlɛ gè Hebl̃. ¹⁰ A gbéɔ zì Isaili buiɔwa píi à mè: Tó a kuu'ɔ mà dɔ, à o Abisaloū mé kpalablè Hebl̃. ¹¹ Gɔɔ pɔ àlɛ fele Yelusaleũ, à gbéɔ sísi gbɛɔn òaa do aa géánɔ, ɔ aa gè ní ǹsemendoo, aa yá asii d̃o. ¹² Gɔɔ pɔ àlɛ sa'o, à Gilo gbé Aitofeli, Davidi lɛdamade sísi za aà bɛ wéleu, ɔ lɛkpaafiã Davidizi lé dɛdɛ. Gbé pɔ aa kú ní Abisaloũɔɔ dasi lé káfiɛ.

Davidi bàalɛa

¹³ Baokpana m̀ ò Davidiɛ à mè: Isailiɔ ní sɔ kpà Abisaloũwa. ¹⁴ ɔ Davidi ò a ìwa pɔ kuanɔ Yelusaleũɔnɛ: A fele wà bàasi. Tó wi kɛ màao, wá pili Abisaloũwao. Wà kɛ kpakpa. Tó wi kɛ kpakpao, a wá le la à wá ásookɛ, i wéledɛɔ dɛdɛ ní

fɛ̃ndao. ¹⁵ Kí ìwao òè: Wá dii kí, yá pọ́ n zedọ́ píi, wápiọ́ n zòblenao wá làa. ¹⁶ Ǿ kí dàzeu. Aà bedeo bọ́ teaazi mípii, ama aà no mèn kwi pọ́ i mésedilenéọ́ ǿ à ní tó we aao begwa. ¹⁷ Kí dàzeu ní a gbéọ́ màa. Ké aa kà wénkpé, à lile zè ¹⁸ a ìwao ne píi ní aà doaiọ́ ní Gatade gbéon òaa aaǿ pọ́ teaazi za Gatao, aa gè píi.

¹⁹ Ǿ kí ò Gata gbé Itai: Bóyáí níle géwanọ́? Ea tá, níọ́ kú ní kí dafuo, asa bòmọ́n n ũ, n bo n búsuue. ²⁰ N kaa i gọ́plakeo, ǿ ní ye ñyǿ liaaliaaawanọ́a? Má dǿ gu pọ́ mále géuo. N n gbéọ́ káaa n tárinọ́. Dii gbéke ní náaiyáo kené. ²¹ Ǿ Itai wèwà à mè: Ma dii kí, ní Dii kuao ní n kuao, gu pọ́ ní kúu píi, mapi n zòblena máo ku wee, má gan nò máo kun nò. ²² Ǿ Davidi òè: Doaa wà gé! Ǿ Gata gbé Itai èa dàzeu ní a gbéọ́ ní a dae pọ́ kuanọ́ píi. ²³ Ké aale gèzeaa mípii, ǿ búsudeo wii pàle. Ké kí bùa Sedōwa, ǿ ampíi aa gbáa zé sè.

²⁴ Zadoki ku we lo ní Levii buio píi. Aa Lu-abaakuarínọ́ kpagolo sea. Aa kpagolopi díle Abi-ataa sae e gbéọ́ bọ́le wéleu aa làa píi. ²⁵ Ǿ kí ò Zadoki: Lua kpagolo sé n gèd wéleu. Tó Dii ma wegwà, a to mà su, mí wesie ní a kúkíio. ²⁶ Tó asu me ma yá i kaaguoé sǿ, má làa. Aà kemee lá à kèè maawa. ²⁷ Ǿ kí èa ò sa'ona Zadoki: Gu'enan n ũo lò? Ea ta wéle guu aafia ní n né Aimaazao ní Abiataa né Yonataao. A tá ní á né gbéon plapio. ²⁸ Máo zea swabọ́leu sèu e mà baomawáe. ²⁹ Ǿ Zadoki ní Abiataao Lua kpagolo sè aa tàd Yelusaleũ, ǿ aa gǿ we. ³⁰ Davidi lé Kùkpé sísí kú, àle sóbo. A pọ́kù a mia, a kyalekpaa. Gbé pọ́ kuaànọ́ pọ́kù ní mia píi, aale sóbo aale geð. ³¹ Ké wa ò Davidi Aitofeli ku gbé pọ́ zè ní Abisaloũọ́ guue, ǿ Davidi wabikè Diiwa à mè: To

aà ledama àò de yāfaasai ũ.

³² Ké Davidi kà sīsi misonaa, gu pò lousisiki kúu, Aaki gbé Usai mò dàaàle, aà ula kēa, mé bùsu kaa aà miu. ³³ Davidi òè: Tó n gemanò, nýṵò demee aso ũe.

³⁴ Tó n ea n ta wéleu, mé ní ò Abisaloũe aà zòblenan n ũ sṵ, nýṵ Aitofeli ledama bādemee. Oè aà mae zòblenan n ũ yāa, āma tia n gṵ aà zòblena ũe sa.

³⁵ Sa'onao Zadoki ní Abiataao aao kunnò we. Yá pò ní mà kibe séle siuné pii. ³⁶ An né gbēon plaò kunnò we, Zadoki né Aimaaza ní Abiataa né Yonataāo. Tó n yāe mà, népio zī aa mò omee. ³⁷ Ō Davidi gbēna Usaipi tà, à kà Yelusaleũ gṵò pò Abisaloũ lé gēu.

16

Davidi ní Zibao ní Simeio

¹ Ké Davidi vī sīsi misonaa yṵò, a è Mefibose ziia Ziba káoyè zāa'inaone mèn pla, àle mó daiale. Aa pēe sea mèn òaa do ní vēebe káao mèn basò ní kaadōen káao mèn basò ní vēeo tùu do. ² Ō Davidi Ziba là à mè: Bómè tò n mò ní beei? Ziba wèwà à mè: Kí, zāa'inaoá n bedeo pòe aa dikpe. Pēe ní kàaoá n gbéò pobleae. Vēe sṵ, gbé pò kpàsa guwaiwaiuo imiae. ³ Kí aà là à mè: N dii pò í kesai tōuna ku má ni? Ziba wèwà à mè: A gṵ Yelusaleũ, asa àle e Isailio a kpa a dezi kpalau gbāe. ⁴ Ō kí òè: Pó pò Mefibose vī pii gṵ n pò ũe. Ō Ziba mè: Ma kule ke! Ma dii kí, nýṵ ma wegwa màa.

⁵ Ké kí Davidi sṵ Bauliūzi, a è gṵee b̀̀u. Aà tón Simeì, Gela née. Aame aa bui doũ ní Saulu bedeo. A bò wéleu, àle Davidi ká. ⁶ Ale kí Davidi ní aà gbéò kēkē ní gbēo, baa ké aà zīgṵò ní aà doaiò ku aà oplaai ní ozeio mípii. ⁷ Ale aà sṵsṵ àle me: Géi! Géi!

Gbēdena! Pó pãe! ⁸ Dii fiabòne Saulu pò n kpalablè aà gbèu bēdeò dēdēa yá musu. Dii n bɔ kpalau, à n né Abisaloũ kpàu. Asoo kēmae sa, asa gbēdenan n ũ. ⁹ Ǿ Zeluia né Abisai ò kíe: Ma dii kí, a maa gbē gee bee àò n s̄s̄s̄o. To mà gé aà mi z̄si. ¹⁰ Ǿ kí mè: Zeluia néò, bómē wá daaai? Tó Dii mé òè aà ma s̄s̄s̄, ò àlè ma s̄s̄s̄, déme a f̄s̄ aà la, b́yái àlè kei màaai? ¹¹ Ǿ Davidi ò Abisai e ní a ìwaɔ píi à mè: A gwa, mazia ne'ia mé lé weele ma de. Wá B̄yāme buie bee pò o lbe? A aà to we. Tó Dii mé òè aà ma s̄s̄s̄, a maae. ¹² Wiliò d̄s̄o tó Dii asu ma taasi e, i fiabomēe ní maao s̄s̄s̄a pò wàlè kemēe gbā yái. ¹³ Ké Davidi be zéu ní a gbéò, Simēi be s̄s̄ipoleu aà sae. Alè aà s̄s̄s̄, àlè aà kēkē ní gbèò, àlè bùsu f̄aaàgu. ¹⁴ Ké kí ní a gbé pò kuanɔ kà swai, aa kpàsa, ò aa kámabò we.

Abisaloũ kaa Yelusaleũ

¹⁵ Abisaloũ kà Yelusaleũ ní Isailiò píi. Aitofeli kuaànɔ. ¹⁶ Ǿ Davidi gbēna Usai, Aaki gbé gè Abisaloũ lè a òè: Lua n d̄s̄ ní aafiao Zái! Lua n d̄s̄ ní aafiao Zái! ¹⁷ Abisaloũ aà là à mè: Gbēke pò ní v̄i ní n gbēnaon wea? B́yái ni gé ní n gbēnaoo ni? ¹⁸ Usai wèwà à mè: Màa no! Má de gbé pò Dii ní gbé bee sè pò ũe. Ma ze ní kía pò Isailiò kpàpioe. ¹⁹ Bee gbèa lɔ, déme maa mà zòblei, n bàasio? Lá ma zòblè n mae yaa, a maa mà blene s̄e.

²⁰ Abisaloũ ò Aitofeliòne: A ledaa. Bó wá kei? ²¹ Ǿ Aitofeli wèwà à mè: Gé wùlei ní n mae nɔ pò à ní tó la aale begwaɔ. Isaili píi a ma ní tò n mae ye n ḡyāio, gbé pò kunnɔ gbāa i káfi. ²² Ǿ wà zwàakpe d̄ò Abisaloũe kpé musu, ò à gè wùle ní a mae nɔpiò we

Isailio pii waa.* ²³ Goo beeo lé pò Aitofeli i damá de lán gbé pò yāgbèa Luawawae. Màa Aitofeli ledama de Davidie ní Abisaloũo pii.

17

Usai ònkèa Abisaloũe

¹ Aitofeli ò Abisaloũe: To mà zīgōo se gbēon òaasōsoo lee kuēpla (12.000), mí gé péleirño Davidizi gwáa. ² Má lélewà gōo pò à kpàsa, aà ò bùsae, mí aà fu, aà gbé i bàale pii, mí aà de ado, ³ mí suné ní gbé pii. Ampii sua yá de gbé pò níle wé yá ũe. Tó à gà, ò gbé gō yākelesai nípii. ⁴ Yápi kà Abisaloũgu ní Isaili gbēzōo pii. ⁵ Ō Abisaloũ mè: Aaki gbé Usai sisi ló, wà ma lá a o sō. ⁶ Ké Usai kà, Abisaloũ òè: Lá Aitofeli òn ké. Wà ké lá a òwa yà, ge wásu ké màao? N è kpelewai? ⁷ Usai wèwà à mè: Lé pò Aitofeli dàwá gbā maao. ⁸ N n mae dō ní aà gbé. Zìkan maaon ní ũ, aa pāsí lán wài neade pò wà a néo síwàwae. N maeá zīgōe, a we i gudoũ ní a gbé. ⁹ Ké a ku tia, àò uléa gbè'è guu ge gupáleie. Tó à sù dōaa a lèle wá gbéwae, gbé pò a baomà a me, wà zìblè Abisaloũ zīgōwae. ¹⁰ Baa negōna pò wōo ví lán nòomusuwao sō a kénigúe, asa Isailio dō pii ké n maeá zìkan maae, mé negōnao kuaàno. ¹¹ Ayāmeto ledama pò má vīn ké: Isailio kāanzi pii za Dā e za Beeseba, aaiò dasi lán ísiale ũfāawa, ní dōaané zìlau. ¹² Wá aà le gu pò a kuu pii, wí lélewà lán fii kwèa tōlewawa. Aàpi ní gbé pò kuaànoo pii, an gbēe a bōo. ¹³ Tó à sù gè wéleue sō, Isaili baade

* **16:22** 2Sam 12.11-12

píi ba se geò we, aai pó pó wà wélepi kàlewàò gále taò guzuleu. Baa a gbè kasonae, wasu e we lo. 14 Ǿ Abisaloũ ní Isailiò píi m̀è: Usai ledama maa de Aitofeli p̀sa. Dii mé zèò à Aitofeli ledama maapi bãde, ké à e Abisaloũ ásooke yáí.

15 Ǿ Usai ò sa'ona Zadokie ní sa'ona Abiataao à m̀è: Aitofeli ledà Abisaloũwa ní Isaili gbèzòò lá aa ke kéwa, ̣ mapi s̄o ma ledamá ma m̀è lá á ken la. 16 A gbéò z̄i kpakpa aa ge o Davidie asu i swaboleuo, aà bua kpakpa, ké wasu aàpi ní gbé p̀ó kuaànò m̀ionz̄o yáí. 17 Yonatãa ní Aimaazao ku Logeli nibonai, asa aa f̄s b̄o gupuuu Yelusaleũo. Ǿ n̄oe z̄ikena ge òné aa ge baopi kpa kí Davidie. 18 A m̀ò lè èwaasoe ní é, ̣ à gè a ò Abisaloũe. Gbèon plapiò dàzeu ḡò, aa gè gbèe be Bauliũ. L̀òò ku ua we, ̣ aa gèu. 19 Ǿ n̄oe l̀opi né tàe à p̀wena f̄alèwà, gbèe a yá d̄o. 20 Ké Abisaloũ gbéò m̀ò n̄opi be aa m̀è: Aimaaza ní Yonatãao ku má ni? A wè má à m̀è: Aa bùa swa'ónawa. Aa ní wele, aai ní eo, ̣ aa èa tà Yelusaleũ. 21 Ké aa tà, ̣ gbèon plapiò b̀òle l̀opi, aa gè wa ò kí Davidie aa m̀è: Bua swawa kpakpa, asa Aitofeli lekpaainzie. 22 Davidi dàzeu ní gbé p̀ó kuanò píi, aa bùa Yuudèwa. Ké gu d̀ò, an gbèe i ḡò, aa bùa mípiie. 23 Ké Aitofeli è wi z̄ike a ledamawao, à f̄le káoyè a z̄a'inae, à tà a be wéleu. A a be yãgògò, ̣ à az̄ia lòò à gà, ̣ wà aà v̄i a mae mia'eu.

24 Davidi gè Maanaiũ, ̣ Abisaloũ bùa Yuudèwa ní Isailiò píi. 25 Abisaloũ Amasa ð̄le z̄igòò d̄oana ù Yoabu gbeu. Amasaá Isimaela bui Yeteé néé. Aà dan Yese né Abigaili ù, Yoabu da Zeluia d̄auna. 26 Isailiò ní Abisaloũo b̀òokpà Galada bùsuu.

27 Ké Davidi kà Maanaiũ, Naasa né Sobi, Laba wéle pó kú Amõni bũsuu gbé m̀ ní Lodebaa gbé Amieli né Makiio ní Logeliũ pó kú Galada bũsuu gbé Baazilaio. 28 Aa m̀ ní wúleboó ní tao ní ooó ní éseo ní naao ní p̄etio ní p̄wena kpasao ní bláao ní dopoó 29 ní zóo ní vífãaio ní sã nõoo ní gàseo, aa kpà Davidiwa ní gbé pó kuaànõõ aa ble, asa aa m̀: Nõana ní imio gbépio dè gbáau, aa kpàsaε.

18

Abisaloũ gaa

1 Davidi gbé pó kuanõõ kàaa, ã à d̄aanaõ d̄ile d̄ile gb̄õn ãaasõõõõõ ní gb̄õn basõobasõõõ. 2 Ɔ à a zigõpio kpaalè gáli aaõ. A gáli do nà Zeluia né Yoabue a Ɔzi, ado s̄õ Yoabupi d̄auna Abisaie a Ɔzi, ado s̄õ Gata gbé Itaiε a Ɔzi. Ɔ kí ò a zigõõõõ à m̀: Máme má d̄aaé. 3 Ɔ gbéõ m̀: Nsu ḡeo. Tó wa su wa bàalè, aa wá yãdao. Baa tó wá gbé kinio gága, aa wá yãdao. Mpi aale n gwa de gb̄õn ãaasõõõõõ l̄e kwia (10.000). N d̄awále wéle guu mé maa. 4 Ɔ kí ònè: Lá à kèé maa ã má ke. Kí gè zè bíibõle saε, ã zigõõ b̀le gá ní gáo gb̄õn basõobasõõõ ní gb̄õn ãaasõõõõõ. 5 Ɔ kí yãd̄ile Yoabue ní Abisaio ní Itaiõ à m̀: Ke èwaaso Abisaloũε busebuse ma yái. Zigõõ yá pó kí d̄ile d̄aanaõõõõ Abisaloũ yá musu mà nípii. 6 Zigõõ b̀le gè s̄eu zik̄ai ní Isailio, ã aa síkõu Èflaiũ lákp̄eu. 7 Davidi zigõõ ziblè Isailiowa. Gbé pó gága gõõ beeo dasi, gb̄õn ãaasõõõõõ l̄e baõε (20.000). 8 Zipi li bũsupia píie, ã gõõ bee s̄ε gbéõ blè dasi de f̄ẽndaa.

⁹ Ké Abisaloũ kpàaũ ní Davidi gbéẽ, a di s̄baona kpe. Ɔ s̄baonapi gè gbéneli gbènɛ ḡɔn keledɛ gbáu, ɔ̄ aà waa pà liḡɔn taau giũgiũ, ɔ̄ aà s̄pi gèzɛa, ɔ̄ à ḡò looa gugh̄ɔu we. ¹⁰ Ké gb̄ɛ aà è, à gè a ò Yoabuɛ à mè: Ma Abisaloũ è paa liḡɔn taau. ¹¹ Ɔ Yoabu ò gbé pò baopi kpàèè: Bóɔɔ? N aà èa? Bóyãi ni aà lé ní n̄èo ni? D̄s̄ ma n gba yãa á̄nusu ɔ̄wat̄ɛ kwi ní nɛḡɔn asanao. ¹² Ɔ gbépi wè Yoabuwa: Baa tó wà á̄nusu kà ma ɔu mèn òaa ɔɔo, má f̄ɔk̄a kíanɛpiwao, asa kí yãd̄ilɛnɛ ní Abisaio ní Itaio wá swá mà, à mè wà ɔlia èwaaso Abisaloũpizi. ¹³ Tó ma aà dè, ma ásookè maz̄iaɛɛ. A kee ulɛa kíɛo, mpi s̄ó n̄ȳɔ zɛman̄ɔo. ¹⁴ Yoabu mè: Má f̄ɔ màò n d̄a màao. Ɔ à lí s̄ónɛ sè mèn àaɔ, à gè Abisaloũ z̄òò a s̄ɔu ḡɔɔ pò a paa liḡɔn taau béɛ. ¹⁵ Ɔ Yoabu z̄ikab̄ok̄una gb̄ɛɔn kw̄iɔ l̄iaaàzi aa aà dè.

¹⁶ Ɔ Yoabu kuupè à a z̄iḡɔɔ zùukè, ɔ̄ aa zè pélea Isailioziɛ. ¹⁷ Aa Abisaloũ gɛ sè wa zù è z̄ɔɔ guu lákpɛu we, ɔ̄ aa gbɛ k̄aaawa, à ḡò gbèzɛ z̄ɔɔ ũ. Ɔ Isailio bàalè, baade tà a bɛ.

¹⁸ Ḡɔɔ pò Abisaloũ ku, à gbɛpèlɛ az̄iaɛ Kía guzulɛu, asa à mè á nɛḡɔɛ v̄io, mé á ye a tó gao. A az̄ia tó kpà gbɛ pò a pèlɛpiɛ, ɔ̄ w̄iɔ sísi Abisaloũ D̄ngub̄o e ní a gb̄ão.

Davidi Abisaloũ gaa baomaa

¹⁹ Zadoki né Aimaaza mè: To mà bàalɛ mà gé baokpai kíɛ, lá Dii yãnakpàwà à aà b̄ò a ibɛɛɔ ɔ̄z̄i. ²⁰ Ɔ Yoabu òè: Nȳɔ e ò baokpa gb̄ão, sema ḡɔɔ p̄alɛ z̄iɛ. Gb̄ã p̄ɛ bee n̄ȳɔ kpao, ké kíanɛ gà yái. ²¹ Ɔ Yoabu ò Etiopi buie: Gɛ ò yá pò ní è o kíɛ. Ɔ Etiopi buipi kùlɛ Yoabuɛ, à f̄ɛlɛ ní bao. ²² Zadoki né

Aimaaza èa ò Yoabuε: Baa tó à kè kpelewaε, to mà bàale mào te Etiopi buipi kpe. Ǿ Yoabu òè: Né, b́oyáí ní ye bàaleí? Baopi aó ài v́ineo. ²³ Ǿ Aimaaza m̀è: Baa tó à kè kpelewa, má ye mà bàaleε. Ǿ Yoabu òè: Bàale! Ǿ à bàalè, à bò ní swa saε źéo, à Etiopi buipi k̀è.

²⁴ Davidi źolea ẃéle bíibole gbà m̀en plaó źanguo. Gudšana d̀ede bíiwa e b́olepi musu. Ké à wezù, à gb́e è be ado ní bao. ²⁵ A lezù ḱizi, a òè. Ǿ kí m̀è: Lá a be adoe, àle mó ní baonaoε. Ǿ àle mó, à káikù. ²⁶ Ǿ gudšanapi gb́epále è lo, àle bàale. A lezù bíibole d̀šanazi à m̀è: Gb́epále be aà kpe ní bao, àle mó kee lo. Ǿ kí m̀è: Ale mó ní baonao śε. ²⁷ Ǿ gudšanapi m̀è: Má è gb́é śéia bàalea de lán Zadoki né Aimaaza bàaleawaε. Ǿ kí m̀è: Gb́ēmaaε, baona ǿ àle suò. ²⁸ Aimaaza lezù ḱizi à m̀è: Aafia ku! Ǿ à kùle ḱie, à mipèle toole à m̀è: Wà Dii n Lua sáaukpa, à gb́é ṕo kuab́iimaó kpàma, ma dii kí. ²⁹ Ǿ kí aà là à m̀è: Ewaaso Abisaloú ku aafiaa? Aimaaza wèwà à m̀è: Ké Yoabu lé n z̀òblena źí ní mapi n z̀òblenao, má mà źoa f̀ele maamaa, āma má d́o b́omé k̀eo. ³⁰ Kí m̀è: Ze la ǵia. Ǿ à z̀è we.

³¹ Ké Etiopi buipi kà à m̀è: Ma dii kí, ma m̀one ní baonaoε. Dii ýanakpàma gbā, à n b́o gb́é ṕo bò n kpeo źí. ³² Ǿ kí aà là à m̀è: Ewaaso Abisaloú ku aafiaa? Etiopi buipi wèwà à m̀è: Ma dii kí, Lua to n ibeεo ní gb́é ṕo aa f̀ele aale íadamaó ǵo lán èwaasopiwa.

19

Yoabu źakaa Davidizi

ma daeɔn á ũ, wá au doue. Bóyâi a gbezâkpà ní ma gbesiaoi? ¹⁴ O Amasae ma daen aà ũ, wá au doue. Tó mi to à g̃õ ma z̃ig̃õ d̃oana ũ Yoabu gbeu za gbão, Lua yãpãsíkemee b̃èeb̃e. ¹⁵ Aà yá Yudaɔ s̃õ blè, an lé kè dou, ò aa lékpãákèè aa mè: Su ní n gb̃éɔ píi.

¹⁶ Kí lé su, à kà Yuudēi, ò Yudaɔ gè daiaale Giligali aa buaaàno swapiwa. ¹⁷ Gela né Simeí, * B̃eyãmee bui pò kú Bauliú wà à gè dai kí Davidile ní Yudaɔ. ¹⁸ B̃eyãmee bui kuaàno gb̃eɔn òaa s̃o. Saulu be ziia Ziba gè ló ní a neg̃õe gb̃eɔn g̃eɔ ní a z̃ikena gb̃eɔn bao. Aa sí Yuudēu kí ãa, ¹⁹ ké wa e wà bua ní kipi bedeo, wi e yá pò a ka kigu ke yáí. † Gela né Simeí wùle kí ae e àò gé buai Yuudēwa. ²⁰ A òè: Ma dii, nsu ò ma tàae yãdao. Nsu to yãvái pò mapi n zòblena má kène g̃o pò n b̃o Yelusaleũ d̃onguo. Ma dii kía, nsu nỹõ yápi kua n s̃õ guuo. ²¹ Mapi n zòblena, má d̃õ ké ma duunakè. Yosefu bui guu píi, máme ma d̃oaa ma m̃o dainle gbã ma dii kí. ²² † Zeluia né Abisai mè: Simeí kía pò Dii kpà kàe. I ka wà aà deo lé? ²³ † Davidi mè: Zeluia néo, bómee wá daaai? A ye zez̃mee gbã yà? Wá gb̃ee de Isaili bùsuu gbão, asa má d̃õ gbã ké má de Isaili kía ũ. ²⁴ † kí ò Simeíe: Nỹõ gao. † kí legb̃èè.

²⁵ Saulu t̃õna Mefibose† gè dai kile. Za g̃o pò kí b̃ò w̃éleu e g̃o pò à sù aafia, Mefibose i a gbá pípio, i a lekãna kekeo, i a p̃oɔpio. ²⁶ Ké à b̃ò Yelusaleũ à mò dà kile màa, ò kí aà là à mè: Mefibose, bóyâi ni gemaño ni? ²⁷ A wèwà à mè: Ma dii kí, ma z̃ikena mé ònokèmee. Má òè aà káoyemee ma zàa ñnae mà

* **19:17** 2Sam 16.5-13 † **19:25** 2Sam 9.1-13

dikpe mà gennɔ, asa εεν ma ũ. ²⁸ Ma dii kí, ̃ à gè mapi n zòblena ̃̀okpà n k̃íi.† Ma dii kí de lán Lua malaikaewaε. Ke lá à kènε maawa. ²⁹ Ma dii kí, a de yãa ñ ma de bedeɔ dede m̃piiε, ̃ n mapi n zòblena baa dàa ñ n bleblenaɔ. Má zεṽí mà wiilenzi lɔo. ³⁰ ̣ kí òè: Yá kpele ñỹɔ o lɔi? Má ð̃le mpi ñ Zibao, à tɔle kpaalek̃εε. ³¹ ̣ Mεfibose ò kíε: Ma dii kí, lá n su be aafia, aà se píi.

³² Galada bùsu gbé Baazilai§ b̀ Logeliũ à gè zei kíε e Yuud̃ε baale. ³³ Baazilai zik̀ maamaaε, à kà wè basiĩ. A kí yàaekè gɔɔ pɔ a ku Maanaiũ, asa ɔde sà gbāngbooε. ³⁴ ̣ kí òè: Buamanɔ, mí n gwa ma be Yelusaleũ. ³⁵ Baazilai wèwà à mè: Ma wèni i g̃ɔ bíla ké mà tannɔ Yelusaleũo. ³⁶ Ma ka wè basiĩ k̀. Má pɔmaa ñ pɔṽaiɔ d̃k̃ε lε? Mapi n zòblena mi ble pɔ má ble ge í pɔ má mi na mae? Má g̃ε ge nɔε l̃sinaɔ lɔɔ ma lε? Ma dii kí, má aso káfinεε. ³⁷ Mapi n zòblena má buannɔ Yuud̃εwa, mí zεnε káinnɔ we. Akεa ñ ye ñ fiabomεε màai? ³⁸ Mapi n zòblena, to mà εa ta ma be w̃́leu, ké másu ga ma de ñ ma da miao zào yáí. Ma nε n zòblena Kimaũ gwa ke. Ma dii kí, to aà buannɔ. Kεè lá à kènε maawa. ³⁹ ̣ kí mè: Kimaũ a buamanɔε. Má yá pɔ kènε maa kεè, mé yá pɔ ñ gbèaa píi má kenε.

⁴⁰ Gb́pii bùa Yuud̃εwa, ̃ kí bùa. Kí lepè Baazilaiwa à samaa'òè, ̃ Baazilai èa tà be. ⁴¹ Ké kí bùa à gè Giligali, Kimaũ bùaaànɔ.

Yuda zig̃ɔ píi ñ Isaili zig̃ɔ k̃iniɔ bùa ñ kíp̃io. ⁴² ̣ Isaili bui píi m̀ kí lè, aa òè: Akεa wá gbé Yudaɔ bùaaànɔ kpáí, mpi ñ n bedeɔ ñ n gb̃́ɔ píii? ⁴³ ̣ Yudaɔ

† 19:28 2Sam 16.1-4 § 19:32 2Sam 17.27-29

a zāsīmá aa m̀̀: Ké ḱi de wá dae ũ yáíe. B́yáí yá bee k̀̀éé íii? Wi ḱi k̀̀s̀̀s̀̀a bleo, wi aà p̀̀e si wá p̀̀o ũo. ⁴⁴ Ǿ Isailiò ò Yudaɔne: Lá wá bui lee kwiɛ, wá ɔ kú ní ḱi Davidio de á p̀̀a. B́yáí a wá díle yáífunnɔi? Wáme wa ḱi gbesia yá'ò káauo lò? Ama Yudaɔ yázāsia Isailiɔwa de ní p̀̀a.

20

Seba bɔa Davidi kpe

¹ A m̀̀o lè gbēpāe ku we, aà tón Seba, Bikili née, Bēyāmee buie. Ǿ à kuupè à m̀̀:

Wá baa daaa ní Davidio,
wá bàa kú ní Yese néoo,
á Isailiò, á baade tá a be.*

² Ǿ Isailiò k̀̀è Davidiwa píi, aa gè nà Bikili né Sebawa, āma Yudaɔ zè ní ní ḱio bɔa za Yuudēi e Yelusaleū. ³ Ké Davidi sù a be Yelusaleū, à a nɔ p̀̀o i m̀̀esedilenéoo gbēɔn kwi p̀̀o á tò aale begwaɔ sè à ní kálee gudšana be. Davidi ní gwá, āma i wúleńno lɔo. Wá ní kaka kpéu gyaao ũe e aa gè g̀̀gaò.

⁴ Ǿ ḱi ò Amasa: Yuda zígɔɔ sísi ǹ̀ ní k̀̀aaamee e gɔɔ àaɔ ào pa, níɔ ku la. ⁵ Amasa gè Yudaɔ sísi, āma à g̀̀g̀̀g̀̀ de gɔɔ p̀̀o ḱi dílela. ⁶ Ǿ Davidi ò Abisaie: Bikili né Seba a íadawá tia de yá p̀̀o Abisaloū k̀̀la. Ma gbéɔ śele à péleaàzi, ḱe asu si wéle bíideu à b̀̀ebeetē kewēeo yáí. ⁷ Ǿ Yoabu gbéɔ ní ḱi dɔaiɔ ní zígɔɔ píi b̀̀le Yelusaleū, aa péle Bikili né Sebazi.

⁸ Gɔɔ p̀̀o aa ku gbè gb̀̀ene p̀̀o kú Gabaɔo sae, ɔ Amasa m̀̀o dairíle. Yoabu zika'ula daa, mé aà f̀̀ena dɔa aà pi. Ké à s̀̀ Amasazi, à f̀̀enapi wò, ⁹ a òè: Ma

* **20:1** 1Kia 12.16

gbé, ní aafiaa? Ǿ à Amasa kù a lekānawa ní a ɔplaaɔ, lá a ye lépewàwa. ¹⁰ Amasa fēna pó kú Yoabu ɔu fān vīo, ɔ Yoabu aà zòò a gbεεu, aà nɔnaɔ bòle kàle zīle. Yoabu i a gēn plaade ke lɔo, asa à gà kòe. Ǿ Yoabu ní a dāuna Abisaio pèle Bikili né Sebazi.

¹¹ Yoabu iwao do gò zea Amasala à mè: Gbé pò zè ní Yoabuo ní Davidio, aà te Yoabuzi. ¹² Au daa Amasa gea zedau, ɔ zigɔ pò lé mó zè lé gwa pii. Ké Yoabu iwapi è gbé pò lé mó weɔ píi zè lé gwa, ɔ à Amasa ge gāle gòò zéu a díle sēu, ɔ à ula kùaaala. ¹³ Ké a gāle gòò zéu, gbépii bò te Yoabuzi, ɔ aa pèle Bikili né Sebazi.

¹⁴ Seba Isaili bùsu baa vī e Abeli Bemaaka, ɔ Beli buio mò kàaaaàzi we. ¹⁵ Yoabuo mò koezōaàzi Abeli Bemaaka. Wà bùsu kàlekale wéle bíi sae, ɔ aale weele wà bíipi gboo. ¹⁶ Ǿ nɔe ɔnɔdee lezù za wéle guu à mè: A swákpa! A swákpa! O Yoabue aà mɔ la mà yā'oè. ¹⁷ Ké Yoabu sò nɔepizi, ɔ à aà là à mè: Mmɛ ní Yoabua? A wèwà à mè: Mámé! Ǿ a òè: Swákpa mapi n zòblena yái. A mè: Ma swá wè. ¹⁸ Ǿ nɔepi mè: Wī me yāa, yāgbēa Abelideɔwa, yá i mide. ¹⁹ Wá kú yākelesai Isaili gbé náaideɔ ũ, ɔ níle weele n Isaili wéledadeε beeo dedea? Bóyāi ní ye n Dii wéle dei? ²⁰ Yoabu wèwà à mè: Gyaŭ! Aawo! Má ye mà á dedeo. Má ye mà á wéle deo. ²¹ Maa no! Gbé pò wī me Bikili né Seba, Eflaiū buio bùsu sīsīde gbé mé fēle ní kí Davidio. A gbé mēndopi kpa, mí go á wélea. Ǿ nɔepi òè: Ma! Wa aà mi zune bíia. ²² Nɔepi gè a gbéò lè ní a ɔnɔo, ɔ wà Bikili né Seba mi zò wa zù Yoabue bíia. Yoabu kuupè, ɔ wà fāaa wà wélepi tò

we. Baade tà a be, ò Yoabupi tà kí kǐi Yelusaleũ.

Davidi İwa

²³ Yoabu mé Isaili zigɔɔ pii dɔaana ũ. Yoiada né Benaia mé dɔaiɔ gbɛzɔɔ ũ. ²⁴ Adonilaũ mé zɔɔ gbɛzɔɔ ũ. Ailudi né Yosafa mé kpàwakɛna ũ. ²⁵ Seva mé lakɛna ũ. Zadoki ní Abiataao mé sa'onkiaɔ ũ. ²⁶ Yaii gbé İla mé Davidi kwàasi ũ.

21

Tɔsia Gabaɔɔdeɔne

¹ İmina ku Davidi gɔɔ, à gègè e wè àaɔ. Davidi Dii aeyà, ò Dii mè: Saulu yáie. Gbèdeyā wǐ aà beɔeɔ musu ké à Gabaɔɔdeɔ dède yáie. ² Ǿ kí Gabaɔɔdeɔ sǐsǐ à yǎ'òné. Gabaɔɔdeɔ de Isailiɔ ũo, Amɔle bui kɔnaɔne. Isailiɔ legbèné yāa aa mè wa ní dedeɔ,* ò Saulu wèele à ní bāde a āiaka Isailiɔne ní Yudaɔ guu. ³ Ǿ Davidi Gabaɔɔdeɔ là à mè: Bó á ye mà keíi? Kpelewa má awakpaé, ké à e Dii gbéɔ sáaukpai? ⁴ Aa wèwà aa mè: Wá zɛvǐ wà ánuusu ge vua gbea Saulu ge a beɔeɔwao, mé wá zɛvǐ wà Isaili gbèe deo. Ǿ Davidi ní lá à mè: Alɛ o kpelewa ni? Bó má keíi? ⁵ Aa wèwà aa mè: Gbé pó wá deɔe, à lekpaáiwázi à wá midɛe, ké à e wá buibɔ Isailiɔ guu yáie, ⁶ to wà aà bui gɔe sɔplaɔ kpáwá, wǐ ní loo líwa Dii ae Gibea, kí Saulu pó Dii kpápi be wéleu. Ǿ kí mè: Má ní kpáwáe. ⁷ Kí i Yonataā né Mefibose, Saulu tɔūna kpámáɔ, lé pó aa kè Diiwa sǎnu ní Yonataāo yáie.† ⁸ A negɔe gbèɔn pla pó Aya nenɔe Lizipa ĩ ní Sauluo sè. An tón ke: Aamɔni ní Mefiboseo. A negɔe gbèɔn sɔo pó Saulu

* **21:2** Yoz 9.3-15 † **21:7** 1Sam 20.14-17, 2Sam 9.1-7

nɛnɔɛ Mɛlabu i ní Mɛɔla gbé Baazilai né Adielio† sè lɔ. ⁹ A ní ná Gabaɔɔdeɔne ní ɔzi, ɔ aa ní loo líwa sísí musu Dii aɛ. Gbɛɔn soplapiɔ gà sãnuɛ, wà ní dɛdɛ ɔkɛkɛ daalɛɔɔɛ.

¹⁰ Aya né Lizipa zwànkasaɔ sɛ kpàlɛ aziaɛ gbɛwa we. Za ɔkɛkɛ daalɛɔɔ e lou gè gɛpiɔ gbè, ɔ gi bãɔne aa pé má fáanɛ, ɔ gi sèanɔbɔɔne aa sɔ́nzi gwá.

¹¹ Wà yá ɔ́ Saulu nɔ ɔ́ i mɛsɛdiléèopi kè ò Davidiɛ, ¹² ɔ à gè Saulu ní aà né Yonataáo wáɔ bílɛ Yabesi Galadadeɔ kíi. A mɔ lè wà ní gɛ sè yãa kpái Betesã gãaɛ, gu ɔ́ Filitɛɔ ní loo bíiwa Saulu dɛa Giliboa gbɛaɛ. § ¹³ Davidi tò wà ní gɛwapiɔ sèlɛ wà tàò, wa kàaa ní gbé ɔ́ wà ní loopiɔ gɛwaa, ¹⁴ ɔ wa vì Saulu mae Kisi miau Zela, Bɛyãmɛɛ buiɔ búsuu. Wà yá ɔ́ kía dílɛ kè píi, ɔ Lua wabi ɔ́ wa kè búsupi yá musu sírɔɔ.

*Gbé gbàagbàaɔ dɛdɛa
(1Lad 20.4-8)*

¹⁵ Filitɛɔ èa zíkà ní Isailiɔ lɔ. Davidi ní a gbéɔ gè zíkàrɔɔ. Ké Davidi yèɛɛ làa, ¹⁶ ɔ gbé gbàaɔ bui Isibenɔbi mè á Davidi dɛɛ. Aà mɔgotɛ sɔ́na gbia dɛ kiloo àaɔa, mé a fɛnda dafu looa. ¹⁷ ɔ Zeluia né Abisai dɔaálɛ, à Filitɛpi dè. ɔ Davidi gbéɔ lɛgbèè aa mè: Nyɔ́ géwanɔ zílau lɔ, ké wá Isailiɔ filia su gao yái.

¹⁸ Bee gbɛa aalɛ zíkà ní Filitɛɔ Gobu, ɔ Usa gbé Sibekai gbé gbàa bui ɔ́ wí mɛ Safa dè. ¹⁹ Zí èa fèlɛ ní Filitɛɔ Gobu lɔ, ɔ Beteleũ gbé Yaii né Elana

† 21:8 1Sam 18.19 § 21:12 1Sam 31.8-13

Gata gbé Goliati dāuna Lami dè. Lami sōmpa de lán zwàatāna àsaliwae. ²⁰ Ké aale zikańno Gata lo, gbé tiisie ku we, àà ɔne n àà gbáne soolosoole, à kè pii baaso mēndosai. Gbé gbāo buie lo. ²¹ A kuabli Isailiowa, ɔ Davidi v̄i Simēa né Yonatāa àà dè. ²² Gbēon s̄īɔpiá Gata gbé gbāo buione. Davidi n a gbēo mé n dede.

22

Davidi Dii s̄aukpa a z̄iblea yá musu (Soū 18)

¹ Ké Dii kí Davidi b̄o Saulu n a ibee k̄inio ɔzi, à ledà n̄ Dii ² à mē:

Dii mé ma gbesi ū n̄ ma zegik̄io,
i ma misi.

³ Ma Lua mé ma gbesi ū,
mi naaàzi.

Ɔme ma s̄engbao ū
ma Suaban gbāa n̄ ma gulesio ū,
ma ulék̄i n̄ ma bok̄io ū,
i ma si gbé p̄asiowa.

⁴ Dii kà wà àà s̄aukpa.

Mi lezuaàzi,
i ma bo ma ibee ɔzi.

⁵ Gó kp̄alemano,
kaale swa lé ma ble.

⁶ Mia baɔ galakp̄amēe,
ga baikp̄a ma ae.

⁷ Ma yelea guu ma Dii s̄isi,
ma lezù ma Luazi,
ɔ à ma yāmà za a be,
ma wii kàwà, à gè àà swáú.

8 Tɔɔle lùalua à zìazìa,
gbèsisìɔ dèedee ní zínau.
Aa lùalua ké àà pɔ pà yáí.

9 Súele bò àà níu,
té pɔkaalena bò àà léu,
a yɔɔ lé pipi àà ae.

10 A gu kèaa musu à pìla,
lou sisi àà gbá zíe.

11 Ale vua dia malaika gâsiade kpe,
àle yàakpa ní íanao.

12 A gusia kù aziàla,
à luabesiana kè a kúkíi ũ.

13 Za àà gawi píleau
lou lé píle pāsípāsí.

14 Dii pàla za musu,
Lua Musude ɔɔ dɔ louvía ũ.

15 A ka fà ma ibeεɔgu à ní fāaa,
Lua sùmá à ní yá.

16 Ké Dii pàlamá,
isia tɔɔle bò gupuau,
ké à pɔbò a níu,
dúnia zína bò puizi.

17 A ɔbò za musu à ma kũ,
à ma bɔ ísiu.

18 A ma si ma ibeε gbāawa
ní ma wèle pɔ an gbāa demalaɔ.

19 Aa ànaa ma wēnakεgɔɔ,
ɔ Dii zèmanɔ.

20 A ma bɔ à ma gba dèεpookíi,
à ma mìsi ké a yemazi yáí.

21 Dii yākèμεε ma nòsemaa léue,
à fiabòμεε ma gbāsísai léu.

- 22 Asa má Dii yá kũa,
mi vāikε ma a Lua tò weo.
- 23 Àà ikoyā ìb d̄aaamεε p̄ii,
mi b̄o yá p̄o a d̄ileo k̄p̄eo.
- 24 Ma kua tàae v̄i Diiεo,
má az̄ia kũa duunasai.
- 25 Dii fiab̄omεε ma maake léue,
asa a è má kú gb̄ās̄isai.
- 26 N náai v̄i náaideōne,
tàaesaiden n ũ tàaesaidēōne.
- 27 N wásawasa gb̄é wásawasōne,
āma ni kōnikε gb̄é d̄ōsaiōne.
- 28 Ni z̄iabusanaō suaba,
ni gb̄é p̄o aai n̄zia se les̄io busa.
- 29 Mpi Dii, n̄mε ní ma filia ũ,
Dii, ni ma gusia lile gupua ũ.
- 30 N n gb̄āao má f̄o kuadi kaawa,
ní ma Lua d̄onleao má f̄o v̄i ḡia.
- 31 Luapi s̄o, aà yākeao b̄òlei,
Dii yá s̄āa v̄io.
- A de s̄engbao ũ gb̄é p̄o n̄aziōne.
- 32 Dii bàasio, déme Lua ũi?
Wá Lua bàasio, déme ulek̄ii ũi?
- 33 Lua mé ì ma gba gb̄āa,
ōme ì zepoomεε súsu.
- 34 I to ma wá nakū lán tuewa,
ì to mào be bùsu gules̄io musu.
- 35 I z̄ikaa dadamεε,
e ma ḡās̄i a f̄o m̄ogot̄ē sá gá.
- 36 Ni n z̄ibles̄engbao k̄paa,
ni naale ò ma t̄òb̄o.
- 37 Ni ma zé yàasa k̄ūmεε,
ō ma gbá lí gb̄āleo.

38 Ma pɛɛ ma wɛlɛɔzi ma n bādè,
 mi kpɛkpao e ma gɛ ma n dɛdɛdɛ.
 39 Ma n wiwi mímíɔɔ, aai e fɛlɛɔ,
 aa kwè gǝ káɛa ma gbá zíɛ.
 40 N ma gba gbāa ma zíkàdò,
 n tò ma ibɛɛɔ mikpàa.
 41 N tò ma wɛlɛɔ kpɛkpà,
 ɔ ma a zangudepiɔ kàalɛ.
 42 Aa wiilè, gbɛe i n suabao,
 aa lezù Diizi, i yāmamáɔ.
 43 Ma n ké búɛbuɛ lán bùsutiwa,
 ma taa'òmá lán zé guu pèɛawa.
 44 N ma bɔ ma gbé pɔ fɛɛmanɔɔ ɔzì,
 n ma ke buiɔ mide ũ.
 Gbɛ́ pɔ má n dɔɔ i zɔblemɛɛ,
 45 bui zìlɔɔ i vlānaumɛɛ.
 Tó aa ma yá'o mà, aai misiilemɛɛ.
 46 Buipáɛɔ kúsu i kwé,
 aai bɔ n zegikíiɔu n lualuao.
 47 Dii ku! Báaaden ma gbɛsi ũ!
 Wà Lua ma gbɛsi ma Suabana tɔbɔ!
 48 Lua mé i tɔsimɛɛ,
 i buiɔ totomɛɛ,
 49 i to mà pili ma ibɛɛɔwa.
 N ma gba gbāa de ma wɛlɛɔla,
 n ma bɔ gbé pāsíɔ ɔzì.
 50 A yái tò má n sáaukpa buiɔnɛ,
 má n táasile Dii.*
 51 I zì zɔɔ ble kí pɔ á sèɛ,
 i gbɛkɛkɛ kía pɔ a kpàpiɛ,
 ma Davidi n ma buiɔ e gɔɔpii.

* 22:50 Lom 15.9

23

Yá gbɛzã pɔ Davidi ò

¹ Yá gbɛzã pɔ Davidi òn ke:

Yese né Davidi yán ke,
gbé pɔ Lua àà gbà gbãa yã'oaɛ.
Yakɔbu Lua àà kpà kía ũ,
ɔmɛ Isailiɔ lɛdan maa ũ.

² Dii Nisina yãdàmɛɛ,
àà yá dɔ ma léu.

³ Isailiɔ Lua yã'ò,
Isailiɔ gbɛsi òmɛɛ:

Tó kí yãgògò gbéɔnɛ a zéwa,
mé à kía blè víakɛa Luaɛ guu,
⁴ ɔ dɛ lán íatɛ bilɛa gupuawaaɛ,
lán gudɔa guduuduusaiwa,
lán lou pɔ ɔ to sɛ bɔlɛwa.

⁵ Ma bɛdɛɔ na ní Luaoo lé?
Aà bàa aɔ kumanɔ e gɔɔpiiɛ.

A a yá dòdɔ pii, a sea vío.
A bɔ ní ma suabaaoo lé?
A pɔ pɔ má a ni ví kpaá piioo lé?

⁶ Gbɛpãɔ dɛ lán lɛwaaɛ,
wí ní vúaaɛ, wíli kú kyàuo.

⁷ Gbé pɔ ye kámá,
sema aàò gòkɛbɔ ge go kúa,
i tesɔmá ní kúkíi.

Davidi nɛgɔnaɔ
(1Lad 11.10-41)

⁸ Davidi nɛgɔnaɔ tón ke: Akemɔ gbé Yasɔbaúá nɛgɔn tɔde gbéɔn àaɔɔ dɔaanaɛ. Ɔmɛ sɔna sè gbéɔn àaa síiɔzi, à ní zɔzòò pii gɔɔdoúzi. ⁹ Gbé bee gbɛa

Dodai né Eleazaa, Ahoa gbé kú negõn gbẽon àaõpio guu lo. A kú ní Davidio gɔɔ pɔ Isailio kàaa aa zíkà ní Filitẽo Pasadamiũ. Isailio pòòbòzákè, ¹⁰ ò aàpi fèlè à Filitẽo dèdè e aà ɔ wà, à gò fẽnda pá kũa. Dii tò à zìblè maamaa gɔɔ bee. Zìgò kɔniò èa sù aa aà lè, àma pɔɔ woloa gɛɔwa yáíe. ¹¹ Gbé bee gbèa Age né Sãma gusíside gbé kú. Ké Filitẽo gáli kàaa gu pɔ bláa bú kúu, Isailio bàalènè, ¹² aàpi mé zè gĩ búpi guoguo. A búpi sìmá, à Filitẽo dèdè. Dii tò à zìblè maamaa.

¹³ Pòkèkègɔɔ negõn gbẽon baakwiò guu, gbẽon àaõ bò gè Davidi kíi Adulaũ gbè'eu. Filitẽo gáli bòò káale Lefai guzulèu. ¹⁴ Gɔɔ bee Davidi ku sègbãu, Filitẽo gudãanao ku Betelèũ. ¹⁵ Davidi lé a be í nide à mè: Dème a gé Betelèũ bɔlè lɔ'ì tóimèei? ¹⁶ Negõn gbẽon àaõpio mé gè gè Filitẽo bòou, aa Betelèũ bɔlè lɔ'ì tò aa sùò Davidie. ɔ i we mío, a tòlè Diiè sa'o'ì ùe. ¹⁷ A mè: Kai Dii, má fɔ íe bee mio. Gbé pɔ aa gĩ ní wèniio auè. I we mío. Negõn gbẽon àaõpio yákean we.

¹⁸ Zeluia né Abisai, Yoabu dàuna mé negõn gbẽon baakwiò dɔaana ù. ɔme sɔna sè gbẽon òaa do ní basooozì à ní dèdè, ò à tɔbò gbẽon baakwipio guu. ¹⁹ A tɔbò de negõn gbẽon àaõpio la, ò à gò ní dɔaana ù, kási a ku negõn tɔde gbẽon àaõpio guuo. ²⁰ Yoiada né Benaia, Kabazee gbéá zìkan wóodee. Aà yákeao dasi. A Mɔabu negõn tɔdeò dè gbẽon pla. A gè è guu gɔɔ pɔ lougbe kwè, à nòomusu dèu. ²¹ A Egipi gɔsa tĩisi pɔ sɔna kũa dè. A sòàazi ní goo, à aà sɔna síwà à aà dèò. ²² Yoiada né Benaia mé yápio kè, ò à tɔbò negõn gbẽon baakwipio guu. ²³ A tɔbò de negõn gbẽon baakwipio la, kási a ku negõn tɔde

gbẽ̀on àaõpio guuo. Ɔ Davidi aà d̄ile a d̄oaiõ gbẽ̀zõõ ù.

- 24 Gbẽ̀õ baakwipio tón ke:
 Yoabu d̄auna Asaeli,
 Dodo né Elana Beteleũ gbẽ̀,
 25 Alodi gbẽ̀õ S̄ama n̄ Elikao,
 26 Paleti gbẽ̀ Elezi,
 Tekoa gbẽ̀ Ikesi né Ila,
 27 Anato gbẽ̀ Abiezeze,
 Usa gbẽ̀ M̄ebuni,
 28 Ahoa gbẽ̀ Salamõ,
 Netofa gbẽ̀ Malai,
 29 Netofa gbẽ̀ Baana né Elebu,
 Gibea p̄ó kú B̄yãm̄e b̄usuu gbẽ̀ Libai né Itai,
 30 Pilatõ gbẽ̀ Benaia,
 Gaasi guzule gbẽ̀ Idai,
 31 Alaba gbẽ̀ Abialebõ,
 Bauliũ gbẽ̀ Azemave,
 32 Saaleboni gbẽ̀ Eliaba,
 Yasẽ néõ,
 33 gusiõside gbẽ̀ S̄ama né Yonat̄aa,
 gusiõside gbẽ̀ Salaa né Ahiaũ,
 34 Maaka gbẽ̀ Aasebai né Elifele,
 Gilo gbẽ̀ Aitofeli né Eliaũ,
 35 Kaameli gbẽ̀ Ezele,
 Laalubu bui Paalai,
 36 Zoba gbẽ̀ Nat̄a né Igali,
 Gada bui Bani,
 37 Amõni bui Z̄eleki,
 Beelo gbẽ̀ Naalai, Z̄elua né Yoabu z̄ikabõkũna,

38 Yετεε buiɔ Ila ní Galebuo

39 ní Iti bui Ulio.

Ampii aa gbɛɔn bla àaɔsaie.

24

Davidi a zīgɔ naoa

(1Lad 21.1-26)

¹ Dii pɔ èa pà Isailiɔzi, ɔ à Davidi swáfɛ̀nɛ̀ à mè: Gé Isailiɔ ní Yudaɔ naoi. ² Ɔ kí ò Yoabuɛ ní zīgɔ dɔaana pɔ kuaànɔɔ à mè: A Isaili buiɔ bùsu kɛɛɛ pɔi za Dã e à ge pɛò Bɛɛɛbawa, í ní nao, ké mà e mà ní dasile dɔ.

³ Ɔ Yoabu ò kíɛ: Ma dii kí, Dii n Lua n gbɛ́ɔ kɔ̀nɛ lɛɛ basɔ, ní wɛsiɛ, àma ma dii kí, àkɛa ní ye ñ kɛ màai?

⁴ N beeo kí yá Yoabu ní zīgɔ dɔaanaɔ blè, ɔ aa b̀lɛ kí k̀i, aa gè Isailiɔ naoi. ⁵ Aa bùa Yuudɛ̀wa, aa b̀okpà Aloee saɛ. Wélepi ku guzulɛuɛ. Ɔ aa Gada bùsu k̀ɛɛɛ e Yazɛɛ. ⁶ Aa Galada bùsu k̀ɛɛɛ aa gè Kadɛsi, Iti bùsuu e Dãyaani, ɔ aa gè Sidɔ oi. ⁷ Aa gè Tii wéle bíideu ní Iviɔ ní Kanaaɔ wéleɔ guu pɔi, ɔ aa gè Yuda bùsu geɔmidɔk̀i oi e Bɛɛɛba. ⁸ Aa bùsupi k̀ɛɛɛ pɔi. Mɔ k̀ɛokwi ní gɔɔ baoo gbɛa aa èa sù Yelusaleù. ⁹ Ɔ Yoabu gbé pɔ à ní naoɔ lé ò kíɛ. Isaili gɔɛ pɔ aa f̀ɛnda dɔɔ gbɛɔn àasɔsɔo lɛɛ àaa síiɔɛ (800.000). Yudaɔ sɔ gbɛɔn àasɔsɔo lɛɛ àaa pla ní basɔoo (500.000).

¹⁰ Gbépiɔ naoa gbɛa Davidi ku déndɔmɛɛ guu, ɔ a ò Diie: Ma duunakè yápi kɛa guu maamaaɛ. Dii, mapi n z̀blɛna, ma tàae k̀ɛa sa, asa ma s̀uyá k̀ɛɛ.

¹¹ Ké Davidi f̀ɛɛ kɔɔ, Dii yá'ò ànabi Gada, Davidi gu'enaɛ à mè: ¹² Ge ñ o Davidiɛ ma mè, má yá m̀èn àaɔ kpáɛ aà g̀ɛzi, aà yápi do gwa à sé, mí k̀ɛɛ. ¹³ Ɔ Gada gè Davidi lè, a òè à mè: Imina kaa

ń búsuu wẹ̀ sopla ge n íbẹ̀ẹ̀ọ péléanzi n bàalẹ̀anẹ̀ mọ̀ àaṣ ge gagyākaa n búsuu ɔ̀ọ̀ àaṣ, a kpele ń sẹ̀i? Làasookewà n̄ gwa, mí ge o Lua pọ́ ma zíe. ¹⁴ Ǿ Davidi ò Gadae: Ḿ kú yeelẹ̀a z̄ṣo guue. Ḿ s̄i wà léle wà da Dii ɔ̀z̄i, asa a sósobi v̄i maamaae. Asu to mà léle da gbēnazina ɔ̀z̄io. ¹⁵ Ǿ Dii gagyākà Isailiṅgu za k̄o bee e ɔ̀o pọ́ à zèò. Sea za Dā e à gè pèò Bẹ̀esebawa Isailiṅ gàga gbēon òaas̄oṣo lẹ̀e bààṣkwi (70.000). ¹⁶ Ké Dii Malaika ɔ̀bò àlẹ̀ yáyia Yelusaleũdeṅwa, Dii a n̄̀sẹ̀ suumpà yápi musu, ̄ a ò malaikapie: Ze màa! N n̄ ɔ̀ soaa sa. Yebusi bui Alauna p̄wengbēze ̄ Dii malaikapi kuu. ¹⁷ ɔ̀o pọ́ Davidi malaikapi è, àlẹ̀ ń dede, a ò Diie: Máme ma duunapi kè ma t̄aekè. Gbẹ̀p̄iá ma kp̄asa s̄aṅe, aai yāe keo. To n̄ ɔ̀ su mapi ń ma de b̄edeṅwa.

¹⁸ ɔ̀o beezi Gada gè Davidi lè a òè: Gé Dii gbagbakii boi Yebusi bui Alauna p̄wengbēzeu. ¹⁹ Ǿ Davidi gè lá Dii a yā'ò Gadaewa. ²⁰ Ké Alauna wezù, a è kí ń a gbéṅ lé mọ́ a k̄i, ̄ a gè kùlẹ̀ è à wùlẹ̀ a gb̄eue ²¹ à mè: Ma dii kí, àkea níle mọ́ mapi n zòblena k̄ii? Davidi wèwà à mè: Ma m̄o n p̄wengbēze lúima, mà Dii gbagbakii boue, ké gagyāpi e go gbéṅwa yái. ²² Ǿ Alauna ò Davidie: Ma dii kí, pọ́ pọ́ kène maa se n̄ sa'od. Zuṅ gwa sa'ob̄o ũ. P̄wengbēgoṅ ń zuṅ s̄ele yàa ũ. ²³ Kí, ma n gba píie. Alauna èa ò lo: Dii n Lua sinn̄o. ²⁴ Ǿ kí òè: Aawo! Ḿ lúmae, mí a fiabone. Ḿ sa'o Dii ma Luawa p̄a fiabosaio. Ǿ à p̄wengbēze pi ń zuṅ lùwà ánuṣu ɔ̀watē blakwi. ²⁵ Ǿ à Dii gbagbakii b̄o we, à sa pọ́ w̄i a pọ́ káteu à tékū òwà ń s̄aukpasao. Dii s̄iaàn̄o aà búsu yá musu, ̄ gagyāpi zè.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

liv

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9